

Praznični dnevi julijskih dni

V prazničnih julijskih dneh se znova in znova zamislimo v čas izpred štiridesetih let, v čas okupacije naše domovine, v čas naše največje preizkušnje, na tiste dni, ko je vsa Evropa trepetala pod fašističnim škornjem, na dni, ko si je naš narod izbral boj, boj, ki mu je prinesel trpljenje, mu prinašal žrtve — A PRINESEL SVOBODO.

4. julij je dan borca. In ob tem prazniku le težko najdemo besede, s katerimi bi mogli izreči našo hvaležnost njihovem boju, zaveznanost nas, ki uživamo plodove njihovega boja, da bomo izborjeno — kot je dejal tovariš Tito — čuvali kot punčico svojega očesa. Letos ima dan borca, ta praznik vseh, ki so tvegali najdragocenejšo kar človek lahko tvega — svoje lastno življenje — še posebno velik pomen. Ta praznik povežemo s štirideseto obletnico vstaje, vstaje, ki ni pomenila le osvobodilnega boja, temveč tudi revolucijo.

In v teh julijskih dneh pred štirimi desetletji se je pričelo rojevati novo bogastvo: bratstvo in enotnost, enakopravnost narodov in narodnosti; pričnejó se graditi temelji samoupravnega socializma.

V prazničnih dneh slovenskega naroda, ko v Ljubljani odkrivamo spomenik Edvardu Kardelju, želimo poudariti njegov neprecenljiv delež v razvoju socialistične revolucije in socialističnega samoupravljanja, ali kot je ob odkritju dr. Marijan Breclj dejal:

»Ta pomenik odkrivamo enemu največjih sinov slovenskega naroda in vseh jugoslovanskih naro-

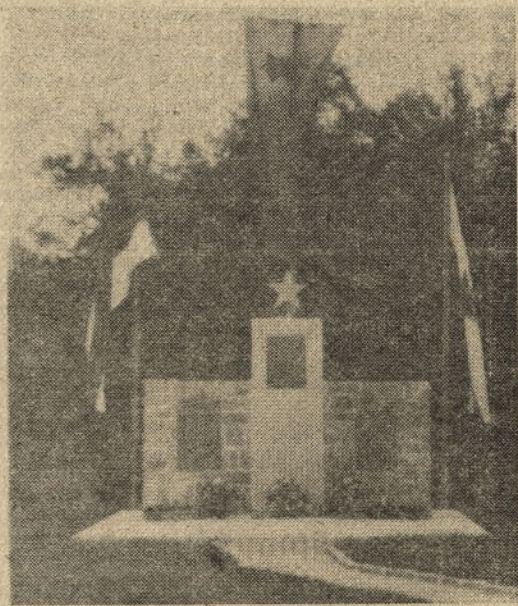
dov in narodnosti. Bil je buditelj narodne in revolucionarne zavesti najširših ljudskih množic, bil je človek — vizionar, ki se je jasno zavedal, katere poti vodijo človeka in družbo k napredku, bil je na vsej revolucionarni poti naj-

tesnejši Titov soborec, bil je neumoren izvrševalec najodgovornejših nalog v razvoju naše socialistične skupnosti, človek, ki se je več čas gibal med širokimi horizonti jugoslovanskega in mednarodnega boja delavsega razreda,

boja za mir in svobodo vseh narodov sveta in za uresničevanja ideje neuvrščenosti, boja za dostojanstvo človeka. Odkrivamo ga mislecu in prvemu teoretiku samoupravnega socialističnega družbenega ureditve.«

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda naše tradicionalno praznovanje v Gorah — dan steklarjev

Spomenik v Turju — v spomin tistim, ki so darovali svoja življenja

Iz dela samoupravnih organov

V nekoliko okrajšani obliki objavljamo zaključke iz sej odbora za poslovno politiko in delavskega sveta DO

IZ DELA ODBORA ZA POSLOVNO POLITIKO DO

Pregled zapisnika 12. redne seje, ki je bila 28. 5. 1981.

Pod 1. točko dnevnega reda je bila ponovno obravnavana določitev spediterja za Steklarno Hrastnik, glede na dogovor z 11. seje Odbora se je današnje seje udeležil tudi tovariš Grabar, predstavnik Transjuga iz Celja.

šilja obračun stroškov poslovanja mesečno in ne za vsako storitev posebej, se tudi mi odločimo za takšno obliko sodelovanja.

3. Za leto 1982 se na podlagi triletnega uspešnega poslovanja sklone ustrezen samoupravni sporazum o letnem obsegu stroškov za spediterske usluge Transjuga.

Pod točko 2 je bila obravnavana problematika družbene prehrane TOZD Jelka Hrastnik. — Direktor

ristno in nujno potrebno. Dogovorili so se, da predlagajo samoupravnim organom v obeh delovnih organizacijah. Ne glede na dosedanje negativne izkušnje pri povezovanju gospodarstva v občini, ki ne bi smele biti stalna ovira in izvor za neaktivnosti na tem področju. Neuspeh na že doslej opravljenih referendumi, tako za združitev Sijaja in Steklarne pred leti, kot pri formiranju Poslovne skupnosti Hrastnik—Jugometal, bi morali biti le iskanja in napotilo, kako sodelovanje med delovnimi organizacijami ne bi smeli začinjati.

V začetku naj ne bi postavljali, ali naj bo Sijaj TOZD ali bo vse SOZD? Ni važna oblika, ampak pozitivni rezultati skupnega poslovanja.

Po razpravi, v kateri so člani Odbora pozitivno ocenili težnje po združevanju, je bil sprejet sklep:

1. Odbor za poslovno politiko podpira razgovore med Steklarno Hrastnik in Sijajem Hrastnik o pričetku praktičnega pristopa k izvajanju Zakona o združenem delu, ki predvideva skupen nastop na domačem in tujem tržišču v obliki prodaje skupnega proizvoda in o možnostih za medsebojno trdniješe povezovanje in sodelovanje obeh delovnih organizacij.

Pod točko 4 so se člani odbora dogovorili, da se predlog za organizacijo AOP oddelka obravnava na prihodnji seji, ko bodo prisotni vsi člani odbora.

Poročila o službenih potovanjih so naslednja:

a) Potovanje v Avstrijo (Graz) — pričevanje na sodišču. Potovanje so opravili: direktor DO, dipl. pravnik Milinovič Brane in ing. Tušar Jože.

V poročilu direktorja tovariša Milinoviča je rečeno, da gre tu za izvoz Steklarne Hrastnik v letu 1975 na avstrijsko sodišče. Takrat je prišlo do problema. V Avstriji smo sklenili pogodbo z zastopnikom, kateri pa le-teh poslov ne bi smel opravljati. Pogodbo je podpisal direktor Stekla iz Ljubljane, čeprav so se dogovorili: Tehnoimpeks, Steklo Ljubljana in Steklarna Hrastnik, da pogodbe ne podpiše. Posle s tem zastopnikom smo po tem prekinili, zato pa le-ta zahteva odškodnino, za katero je bil oškodovan, ker ni opravil teh poslov in zato ni dobil provizije. Steklarna Hrastnik v tem primeru ni prizadeta, vendar moramo sodelovati kot priča.

Razprava pa še ni končana in bo verjetno treba iti še enkrat.

Odbor je potrdil to potovanje in odobril po eno dnevnicu v znesku 735 avstrijskih šilingov na udeleženca.

b) službeno potovanje v Düsseldorf — ogled sejma Interpack 81.

Potovanje so opravili: ing. Žagar Anton in tovariš Suštar Franc iz TOZD 2 in tovariš Marden Alojz iz DSSS. Istočasno se je opravil prevoz platinke cevi za TOZD 2 do firme Degussa (Frankfurt) zaradi obnove, zato se je potovanja (do Frankfurta) udeležil tudi tovariš Kožar Milan.

V poročilu o sejni Interpack 81 je podan splošen pregled sejma in posebej tiste novosti, ki so zanimalo udeležence Steklarne Hrastnik.

Direktor DO je v razpravi ocenil, da je obisk sejma koristen. Predlagal je, da tehnična konferenca poudari mnenje o poročilu.

Sprejet je bil sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je obravnaval poročilo o obisku sejma Interpack 81 v Düsseldorfu in sklenil, da ga posreduje tehnični konferenci.

2. Tehnična konferenca sprejme določene zaključke po tem poročilu oziroma izdela zadolžitve za izvedbo nekaterih postavk iz poročila.

Pod točko razno je bila obravnavana problematika okrog Samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Iz sklepov oziroma razprav na teh sestankih se da ugotoviti, da so mnenja in želje glede tega Samoupravnega sporazuma zelo različna, zato člani strokovnega kolegija predlagajo določene ukrepe (s temi predlogi so delavci DO seznanjeni preko drugih virov, zato jih tu ne navajamo).

Člani odbora so podprli omejen predlog strokovnega kolegija.

Nadalje je bil obravnavan predlog strokovnega kolegija DO o višini točke za izplačilo za maj 1981. Sprejet je bil sklep:

1. Odborom za gospodarstvo in planiranje TOZD in DSSS predlaga odbor za poslovno politiko, da se za MAJ 1981 določi vrednost točke v višini 16 din.

2. Odbori za gospodarstvo in planiranje v TOZD Din DSSS sprejmejo ustrezne sklepe in jih dostavijo v gospodarsko računski sektor.

Pod točko razno je bil obravnavan tudi dopis za dodelitev finančne pomoči NTK Kemičar. Sprejet je bil sklep:

1. Odbor za poslovno politiko DO Steklarne Hrastnik je sklenil, da NTK Kemičar pomaga pri nabavi kvalitetne mize »Baterfly«.

2. Za dogovor je zadolžen direktor DO, dipl. pravnik Milinovič Brane.

Prav tako je pod točko razno bilo ugotovljeno, da je Razvojni sektor izdelal »Analizo stanja in trenutni položaj glede možnosti dekoriranja«, za kar je bil zadolžen s sklepom odbora za poslovno politiko. Sprejet je bil sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je sprejel zahtevano »Analizo stanja in trenutni položaj glede možnosti dekoriranja«.

2. Odbor predlaga, da to analizo pregleda tehnična konferenca in posreduje odboru za poslovno politiko.

3. Za poročilo oziroma mnenje o analizi je zadolžen dipl. ing. Us Aleksej.

**OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV
HRASTNIK ČESTITA VSEM DELOVNIM
LJUDEM STEKLARNE HRASTNIK
NJIHOVEM PRAZNIKU, 22. JULIJU, DNEVU
STEKLARJEV.**

Pod to točko je direktor DO tovariš Milinovič razložil vzrok razprav o določitvi spediterja za Steklarno Hrastnik. Pred meseci smo dobili obvestilo komercialnega sektorja naše DO, da je fakturiranje storitev Transjuga višje od dogovora, na drugi strani pa je Interevropa dala pobudo, ki je ugodnejša od Transjugovih cen. Na 9. seji Odbora (1. 3. 1981) je bilo dogovorjeno, da od obeh spediterjev zahtevamo nove ponudbe. Tudi tokrat je bila ponudba Transjuga višja, vendar obstaja mišljenje, da je Interevropa hotela pridobiti novo stranko in je zato dala enkratno nižjo ponudbo. Sicer pa znašajo naši lanski stroški za te usluge 500.000 din. V pogovoru s tovarišem Grabarjem je bilo potem dogovorjeno, da bodo cene storitev Transjuga v letošnjem letu ostale enake, kot lani.

Tovariš Grabar je povedal, da je bila osnova nove ponudbe za Steklarno Hrastnik sporazum, sklenjen s Poslovno skupnostjo. Omenil je tudi, da je osnova določenemu povečanju tudi nova carinska osnova, veljavna s 1. 1. 1981. Predvsem pa je po njegovem važno to, da se o taki problematiki takoj pogovorimo in stvari razčistimo, saj gre končno le za dobro sodelovanje in poslovanje, ve pa za določene majhne razlike v cenah. — Prav tako je povedal, da je Transjug v preteklem letu izposloval povrnitev določenih stroškov Steklarne Hrastnik v višini 120.000 din in so tako dejanski stroški za spediterske usluge v letu 1980 le okrog 400.000 din.

V razpravi se je pokazalo, da ni posebnih ovir za sodelovanje s Transjugom, potrebno pa bo več dogovarjanja. V smeri poenostavitve poslovanja pa je bil sprejet sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je ugotovil, da kljub trenutno nižji ponudbi Interevrope, ni potrebe, da menjamo spediterja.

2. Z ozirom, da Transjug z nekaterimi poslovnimi partnerji uspešno sodeluje, tako, da jim po-

DO je povedal, da smo pred dnevi prejeli od tega obrata analizo poslovanja Obrata družbene prehrane TOZD Jelka in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za zgraditev gostinskega obrata.

Člani strokovnega kolegija so to obravnavali in sprejeli zaključke. Odbor za poslovno politiko se je seznanil s temi zaključki in nima pripomb. Ugotovljeno je bilo, da bi ta stvar lahko dobila za nas samo še bolj negativne smeri, zato Odbor podpira zaključke strokovnega kolegija.

Pod točko 3 je Odbor sprejel informacijo o sodelovanju s Sijajem Hrastnik.

Direktor DO je povedal, da se v zadnjem času vse več pogovarjamo o pričetku praktičnega pristopa k izvajanju Zakona o združenem delu, ki predvideva skupen nastop na domačem in tujem tržišču v obliki prodaje skupnega proizvoda in o možnostih za medsebojno trdniješe povezovanje in sodelovanje obeh delovnih organizacij (Steklarne in Sijaja Hrastnik).

Med Sijajem in Steklarno Hrastnik naj bi se sklenil sporazum. V proizvodnji obeh delovnih organizacij so že stekle priprave za skupen nastop na tržišču, ki ga je potrebno še precizirati. Dogovorjeno je bilo, da bi v bodoče vse nove artikole, ki jih proizvaja TOZD 1 prodajali na domačem tržišču kot skupen proizvod obeh delovnih organizacij. Hkrati bi bilo potrebno pripraviti ustrezen sporazum po katerem bi skupaj s Tiko iz Trbovelj opravljali tudi izvoz skupnih proizvodov, predvsem na področju ZR Nemčije. Tiko iz Trbovelj bi vključili le pod pogojem, da nam dobavlja karton po izvoznih cenah, saj je znano, da je lepčna pri nas bistveno dražja kot zunaj.

Predstavniki Sijaja in Steklarne Hrastnik so načeli vprašanje o možnostih medsebojnega trdniješega in dolgoročnejšega sodelovanja za katerega so ugotovili, da je ko-

— Prodajalec licence še vedno vztraja na zagotavljanju in garanciji za svojo tehnologijo, ne pa za normalno obratovanje in proizvodnjo.

— Še nerazčiščen problem je odločitev tržišč za prodajo na inozemskih trgih.

Zaključek razgovorov je bil definiran v smislu, da bo do konca junija posredovan predlog o stališču do ključnih problemov. Le-ta bi bilo potrebno uskladiti tako, da bi pogodbo lahko podpisali do konca leta 1981.

V razpravi na odboru za poslovno politiko je bilo ponovno izraženo stališče, da se nadaljuje z razgovori v smislu zaključkov iz podanega poročila o potovanju. — Člani odbora so potovanje potrdili, saj glede na časovni termin sestanka v DDR ni bilo možno sklicevati posebne seje odbora za predhodno odobritev potovanja.

SKLEP:

Dipl. ing. Mrcina Maks in dipl. ing. Us Aleksej, opravita službeno potovanje v Berlin, DDR, zaradi izdelave pogodbe za odkup licence za proizvodnjo pena stekla od firme Glas-Keramik, Berlin.

Za potovanje se odobrijo 4 dnevnic.

Ena dnevnicna znaša	
56 VOŠ	224 VOŠ
+ akontacija	
za noćnine	136 VOŠ

Skupaj 360 VOŠ

Potovanje se opravi z letalom.

Za inozemske dnevnicne se koristijo devizna sredstva TOZD 1, dinarska protivrednost DSSS.

Gospodarsko računski sektor je zadolžen za izvedbo tega sklepa.

Pod isto točko dnevnega reda je bil podan predlog za službeno potovanje v Milano (Italija) k firmama Ferrochimetal in IMI. Direktor DO je razložil namen potovanja:

Stroj za izdelovanje plafonier S.G.C.D.-1 v TOZD že v času preizkušanja ni dosegel rezultatov, ki si bili zagotovljeni z garancijo za ta stroj. Strokovna komisija Steklarne Hrastnik je pregledala dejstva in ocenila, da je stroj potrebno zamenjati pri proizvajalcu. Le-ta je načelno soglašal s to zamenjavo, vendar se je bilo potrebno natančno dogovoriti o tem kot tudi o tehnikah izvoza oziroma uvoza stroja. Zato to potovanje v Milano.

Člani odbora so sprejeli

SKLEP:

Marcen Alojz, ing. Žagar Anton in dipl. pravnik Milinovič Brane opravijo službeno potovanje v Milano, Italija, k firmi Ferrochimetal in IMI v dneh od 23. 6. 1981 zaradi dodelave stroja za izdelovanje plafonier.

Za potovanje se odobrijo 3 dnevnic.

Ena dnevnicna znaša	
66.650 LIT	119.680 LIT
+ 2 noćnini 30.000 LIT	60.000 LIT
Skupaj	259.000 LIT
za gorivo	300.000 LIT

Potovanje se opravi z avtomobilom direktorja DO, dipl. prav. Milinovič Braneta.

Koristijo se devizna sredstva TOZD 2, dinarska protivrednost TOZD 2.

Za izvedbo tega sklepa je zadolžen gospodarsko računski sektor.

Pod drugo točko: Obravnavan je bil predlog priprav prehoda na AOP v naši DO. Glede na predvideni prvi dve aplikaciji — to je: — obračun materialnega poslovanja,

— obračun osnovnih sredstev, je potrebna naslednja kadrovska struktura:

— dva organizatorja v oddelku AOP,

— en programer v oddelku AOP,

— določeno število operaterjev na zajemalnem stroju,

— določeno število referentov AOP.

S tem v zvezi je potrebno, da tudi pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke vnesemo ta delovna mesta.

V nadaljnji razpravi se je pokazala nujnost priprav na prehod AOP. Ugotovljeno je bilo, da se bo na določenih mestih zmanjšalo število zaposlenih, kar je eden ciljev AOP. Seveda pa je glavna vrednost AOP hitro in pravilno dobivanje podatkov, seveda, če so zato zagotovljeni pogoji. Med te spada tudi priprava dokumentacije, npr.: pri prehodu na AOP v skladišču gotovih izdelkov bi morali krogotok dokumentacije bistveno skrajšati.

Nadalje je bil obravnavan problem šolanja kadrov za AOP naše DO in pa nabava potrebne zajemalne tehnike (glede na srednjeročni plan 1981—1985 naše DO). Poleg soglasja, da se naši delavci za AOP pošljejo na izobraževanje (6-mesečno) v Radovljico, so bili sprejeti:

SKLEP:

Odbor za poslovno politiko je obravnaval predlog tov. Fabjan Zdenke za priprave organizacije AOP oddelka v DO Steklarne Hrastnik.

Zadolžuje se komisija za izdelavo analitične ocene del oziroma nalog v DO Steklarne Hrastnik, da v Pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke vnese analitične

— organizator v oddelku AOP, ocene del oziroma nalog za: — programer v oddelku AOP, — operater na zajemalnem stroju,

— referent AOP.

Za nove delovne naloge in opravila naj opravi analitično oceno del in nalog po kriterijih iz leta 1978.

SKLEP:

Odbor za poslovno politiko DO smatra, da je potrebno nabaviti potrebno zajemalno tehniko za organizacijo AOP oddelka DO Steklarne Hrastnik (MDS močnejša konstrukcija).

Tov. Fabijan Zdenka je zadolžena, da preko ustreznih služb organizira nabavo.

Pod točko tri:

Od tehnične konference smo prejeli odgovor glede predloga Razvojnega sektorja za sanacijo stanja v slikarnici, s katerim nas obveščajo, da je predlog dober in so določeni ukrepi za čimprejšnjo realizacijo v slikarnici že storjeni. Ugotavljamo pa, da zaradi različnih vzrokov ne bomo mogli realizirati naloge pred koncem leta.

Direktor DO je predlagal, da od tehnične konference zahtevamo, da nas do konca leta obvestijo o rezultatih sanacije stanja v slikarnici.

SKLEP:

Odbor za poslovno politiko se strinja z odgovorom tehnične kon-

ference DO, da se naloge realizirajo do konca leta 1981.

Tehnična konferenca se zadolži, da obvešča odbor za poslovno politiko o izvajanju nalog iz omenjenega predloga za sanacijo stanja v TOZD 3.

Pod točko tri:

Dogovor o predlogu višine točke za junij 1981.

Direktor DO je povedal, da so se na strokovnem kolegiju dogovorili, da ostane vrednost točke tudi za junij 1981 16 din. Če pa bo izvršena valorizacija obstoječih analitičnih ocen delovnih nalog in opravi tako, da se za vse delavce upošteva enak faktor preračunavanja, znaša vrednost točke 10 din.

SKLEP:

Odborom za gospodarstvo in planiranje TOZD in DSSS predlaga odbor za poslovno politiko DO Steklarne Hrastnik, da se za JUNIJ 1981 določi vrednost točke v višini 16 din; v kolikor pa bo izvršena valorizacija obstoječih analitičnih ocen delovnih nalog in opravi tako, da se za vse delavce upošteva enak faktor preračunavanja, pa znaša vrednost točke 10 din.

Odbori za gospodarstvo in planiranje v TOZD in DSSS sprejmejo ustrezne sklepe in jih dostavijo v gospodarsko računski sektor. V nadaljnji razpravi pod točko razno je bil obravnavan predlog strokovnega kolegija DO in pa ključni sprejeti v razpravah sindikalnih podskupin. Odbor za poslovno politiko se strinja s predlogom, ki gre na delavski svet DO in smatra, da bodo ti ukrepi, če bodo sprejeti, pozitivno vplivali na nadaljnje poslovanje naše DO.

PREGLAD ZAPISNIKA 14. REDNE SEJE, ki je bila 9. 7. 1981

Pod točko ena:

Podano je bilo poročilo o opravljenem službenem potovanju v Milano. Iz poročila je razvidno, da so predstavniki IMI (proizvajalec stroja S.G.C.D.-1) izrazili pripravljenost, da stroj, ki bo zadostil pogojem, navedenim v omenjeni garanciji proizvajalca zamenjajo. Cena stroja ostane ista. — S predstavniki Ferrochimetal (izpostava Jugometala v Milanu) pa je bilo dogovorjeno o izvedbi samega postopka začasnega izvoza oziroma uvoza stroja.

Pod isto točko je bil podan predlog službenega potovanja na Madžarsko.

Ob obisku firme Mineralimpex v Budimpešti se bosta dipl. ing. Us Aleksej in tovariš Kožar Milan skušala dogovoriti o dobavah peska. Z ozirom na to, da se je cena pesku v DDR povišala, bi prešli na dobavo iz Madžarske. Dogovor o nabavi peska naj bi bil dolgoročnejši, ker smo z dobavami in cenami iz te države zadovoljni. Službeno potovanje bi trajalo 5 dni, prevoz pa bi opravila DO Konim iz Ljubljane.

Člani odbora za poslovno politiko so smatrali, da je potovanje potrebno in v zvezi s tem sprejeli naslednji SKLEP:

Dipl. ing. Us Aleksej in tovariš Kožar Milan opravita službeno potovanje v Budimpešto — Madžarska, zaradi pogovorov o možnosti dolgoročne oskrbe s steklarskim peskom ter možnosti nabave litega ognjeodpornega materiala pri firmi Mineralimpex — Budimpešta.

Za potovanje se odobri 5 dnevnic.

Ena dnevnicna znaša	
58 ZDA \$	290 ZDA \$
+ akontacija za noćnine	160 ZDA \$
Skupaj	450 ZDA \$

Potovanje se opravi s službenim avtomobilom delovne organizacije Konim iz Ljubljane.

Za inozemske dnevnicne se koristijo devizna sredstva TOZD 1, dinarska protivrednost DSSS.

Gospodarsko računski sektor je zadolžen za izvedbo tega sklepa.

Pod prvo točko je bilo obravnavano tudi že opravljeno potovanje v Avstrijo — na Dunaj.

Tovariš Sentjunc je potoval na Dunaj zaradi nabave brusnega platna, ki je potrebno za izdelavo brusnih trakov, ki jih v Jugoslaviji izdeluje tovarna »Katran« iz Zagreba. Omenjena firma ne razpolaga z devizami potrebnimi za uvoz tega platna, zato je za potrebe naše DO to platno nabavljeno na Dunaju.

Potovanje je bilo opravljeno v enem dnevu.

Člani odbora za poslovno politiko so bili mnenja, da je to potovanje bilo potrebno in v zvezi s tem sprejeli sklep:

Tovariš Sentjunc Boris in Velej Anton opravita službeno potovanje v Avstrijo — Dunaj, zaradi brusnega platna za izdelavo brusnih trakov.

Za potovanje se odobri 1 dnevnic. Ena dnevnicna znaša 1.048 avstrijskih šilingov.

Potovanje je bilo opravljeno s službenim avtomobilom delovne organizacije Steklarne Hrastnik.

Za inozemsko dnevnicno se koristijo devizna sredstva TOZD 2, dinarska protivrednost DSSS.

Gospodarsko računski sektor je zadolžen za izvedbo tega sklepa.

Pod drugo točko je bilo obravnavano naslednje:

Glede na to, da na naslov odbora za poslovno politiko, kakor tudi na naslov odborov za plan in gospodarsko politiko v temeljnih organizacijah prihaja vedno več vlog za odobritev najrazličnejših izdelkov, največkrat pa so prošnje ustne — brez vsake dokumentacije, so člani odbora sprejeli naslednji sklep:

Odbor za poslovno politiko DO predlaga odborom za plan in gospodarstvo v temeljnih organizacijah, da se v TOZD izdajajo brezplačno izdelki oziroma izdelujejo razni napisi ali dekoriranje, samo na podlagi ustreznega sklepa odbora za plan in gospodarstvo dotične temeljne organizacije.

— Znižanje provizije trgovskim potnikom.

— Člani odbora za poslovno politiko so bili seznanjeni z predlogom komercialnega sektorja, da se trgovskim potnikom zniža provizija od 0,32 na 0,30 promile. Predlog je utemeljen z dejstvom, da so cene razsvetljalnim steklom od 15. 5. 1981 višje za 15%.

SKLEP:

Zaradi povišanja cen razsvetljalnega stekla, ki je bilo odobreno 15. 5. 1981 se zniža provizija trgovskim potnikom iz sedanjih 0,32 na 0,30 promile.

Provizija v višini 0,30 promile se obračunava od 1. 7. 1981 dalje.

Predsednik odbora
Alojz Marcen

(Nadaljevanje na 8. strani)

Polletno poslovanje Steklarne

Zadovoljivi rezultati poslovanja kljub težavam v celotnem gospodarstvu. Zmanjšanje zalog. Izvoz otežkoča huda konkurenca na svetovnem tržišču. Povečani tudi OD.

V prvem polletju letošnjega leta je DO Steklarna Hrastnik dosegla zadovoljive rezultate kljub težavni situaciji tako jugoslovankega gospodarstva v borbi za stabilizacijo kot tudi v svetovnem ekonomskem sistemu predvsem zaradi energetske krize.

Za letošnje leto je značilno, da se v obeh proizvodnih TOZD izvajajo večji remont. Tako je že bil izveden v TOZD ročni in polavtomatski proizvodni remont dveh elektro peči (opal in kristal), kar pomeni določen izpad proizvodnje asortimana MDR-1. Remont Akadne peči in elektro peči je v izvajanju, zato je bila v drugem kvartalu kvaliteta proizvodnje teh asortimanov občutno slabša.

V avtomatski proizvodnji steklene mase je bil uspešno izveden remont stroja H-28, medtem ko z ostalimi predvidenimi remontmi dela kasnije. Zato se pričakuje določen vpliv teh remontov v drugi polovici leta. Precej pa so neizvršeni remontni vplivali na povečanje loma. Tako zasledimo večji lom v TOZD 1 za 5,5%, v TOZD 2 pa celo za 27,6% glede na leto 1980.

Glede preskrbe s surovinami ugotavljamo, da je bila le-ta zadovoljiva, pojavljajo pa se zahteve, da domače surovine plačujemo v devizah (npr. cinkovo belilo). Večje težave pa zasledimo pri preskrbi s kartoni, ki so postali dragi in trdnostno preslabi, tako da se posamezni kupci iz inozemstva pritožujejo, ker prihaja do loma izdelkov pri transportu. Podatki o proizvodnji kažejo, da je bilo v TOZD 1 proizvedenih 3.154.956 kg izdelkov, kar pomeni 0,84% več kot v istem obdobju leta 1980, plan pa je dosežen z 55,65%. V TOZD 2 pa je bilo proizvedenih 11.397.64 kg izdelkov in je 98,14% lanskoletne proizvodnje, plan pa je dosežen v višini 53,12%. Primerjava vskladiščenih komadov v TOZD 2 pa nam kaže, da je bilo vskladiščenih komadov več za 1,35% kot v lanskem enakem obdobju, kar pomeni, da smo proizvajali izdelke manjše teže z višjo kg ceno.

Prodaja izdelkov avtomatske proizvodnje steklene mase je bila v tem obdobju uspešnejša, saj so se zaloge znižale za okrog 600 ton. Manj uspešna pa je bila v TOZD 1, kjer so zaloge predvsem v drugem kvartalu narasle za 35,6 ton. Prodaja bi verjetno bila večja, saj je povpraševanje po dekoriranem asortimanu razsvetljave večje, vendar pa zaradi premajhnih kapacitet dekorirnice potreb kupcev ni mogoče zadovoljiti. Vzrok za takšno stanje je v tem, da začrtane investicije v sanacijskem programu TOZD 3, zaradi omejitev pri uvozu opreme, še vedno niso v celoti izvedene.

Vse večja konkurenca na svetovnem tržišču povzroča, da je vsak dan težje izvažati predvsem na konvertibilna tržišča, zato v izvozu ne dosegamo predvidenih cen in so le-te v TOZD 1 nižje za 5%, v TOZD 2 pa za približno

3%, medtem ko je fizični izvoz občutno nad planiranim, in sicer za 2,45% v TOZD 1 in 25% v TOZD 2. Ugotavljamo, da postaja izvoz za nas vse manj rentabilen in bodo le povečane obljubljeni vzpodbude za izvoz zagotavljale zadosten dohodek v TOZD 1. Ker pa le-teh v prvem polletju še ni bilo, je bilo potrebno stimulacijo za odstopanje deviz TOZD 2 povečati za 10%. V drugem polletju jo bomo ustrezno poračunali v dobro TOZD 2, v kolikor bodo vzpodbude za izvoz s strani družbe zagotavljale nemoteno poslovanje TOZD 1.

V preteklem šestmesečnem obdobju smo dosegli na nivoju DO celotni prihodek v višini osemstodevet milijonov 261.337 od tega s

prodajo na tujem trgu din štiristooseminosemdeset milijonov 589.435 din. Celotni prihodek je od lanskoletnega za 52,43%, plan pa je dosežen 57,83%. Porabljena sredstva so višja za 59% glede na enako obdobje lani, ter dosežen plan v višini 60%. Dohodek je dosežen v višini 283.509.399 din in je za 41% večji kot je bil v polletju 1980 za 4% presežen polletni plan. Doseženi čisti dohodek je v višini 191.438.094 din.

Za osebne dohodke je razporejenih 132.553.213 din. Tako je ostanek čistega dohodka na nivoju DO višji za 52.148.339 din in je za 77% višji od lanskoletnega, planiran ostanek pa je dosežen 71%. V posameznih temeljnih organizacijah je ostanek čistega dohodka dosežen v naslednjih višinah:

	din
TOZD 1	8.756.140
TOZD 2	35.989.537
TOZD 4	1.504.093
TOZD 3	1.251.314,90
TOZD 5	4.110.506,94

za delovno skupnost skupnih služb pa smo ostanek dohodka formirali le v višini 536.745,50 din za potrebno kritje bonov za topli obrok, ker se morajo ti za administrativne delavce po sprejetem družbenem dogovoru še vedno izplačati iz sklada skupne porabe.

Neto osebni dohodek na zaposlenega je bil izplačan v višini 9.897,15 din, največji je bil v TOZD 4, in sicer 11.000,10 din, najnižji pa v TOZD 3 8.497,60 din. Povprečno se je neto osebni dohodek na zaposlenega povečal za 30,63% v primerjavi z lanskim enakim obdobjem, glede na planirano višino pa je večji za okrog 9%. Razporejeni osebni dohodki se gibljejo v okviru višine, ki jo določa družbeni dogovor o usmeritvi razporejanja dohodka za osebne dohodke za leto 1981.

Gospodarsko računski sektor

BIO 9

Bienale industrijskega oblikovanja je tokrat že devetič predstavil dosežke oblikovanja domačih in tujih oblikovalcev. Med nagrajenci tudi član naše delovne organizacije.

Mednarodni bienale industrijskega oblikovanja — BIO 9 — je bil v Ljubljani od 24. 4. do 17. 5. 1981. Mednarodna žirija je izbirala med prijavljenimi deli (industrijska proizvodnja, oblikovalske zasnove, celotna podoba) iz Avstrije, Italije, Francije, Japonske, NDR, ZR Nemčije, V. Britanije in Jugoslavije. V taki konkurenci je pomenila že uvrstitev na razstavo določeno priznanje. Seveda pa so najboljši projekti dobili še posebna mednarodna priznanja.

Iz Steklarne Hrastnik je bil razstavljen svečnik oblikovalca Alojza Marcena. Mimogrede povedano,

je bil to v skupini steklenih izdelkov edini predmet v navadnem steklu; vsi ostali so bili namreč iz kristalnega stekla. Sicer tudi funkcija oblikovanja v naši DO ni taka, da bi lahko računali na kakšno boljše uvrstitev oziroma priznanje.

V skupini oblikovalskih zasnov (dela, ki so predstavljena v risbi oziroma maketi, a še niso našle proizvajalca) je bilo dodeljeno mednarodno priznanje zasnovi Alojza Marcena — »Igra s kroglico«. Gre za privatno delo, sama igra s kroglico pa se razlikuje od množice igrac za sestavljanje. Se-

stavljanje je tu le pripravljali del igre, bolj zanimiv je igralni del samo gibanje kroglice.

Ceprav je od podelitve priznanja minilo že precej časa, menimo, da bo vest kljub temu zanimiva.

Seveda lahko ob koncu tovarišu Slavkoto za njegove dosežke čestitamo za najboljšimi željami za čim več uspehov na področju industrijskega oblikovanja.

M. K.

Izobraževanje mentorjev za proizvodno delo

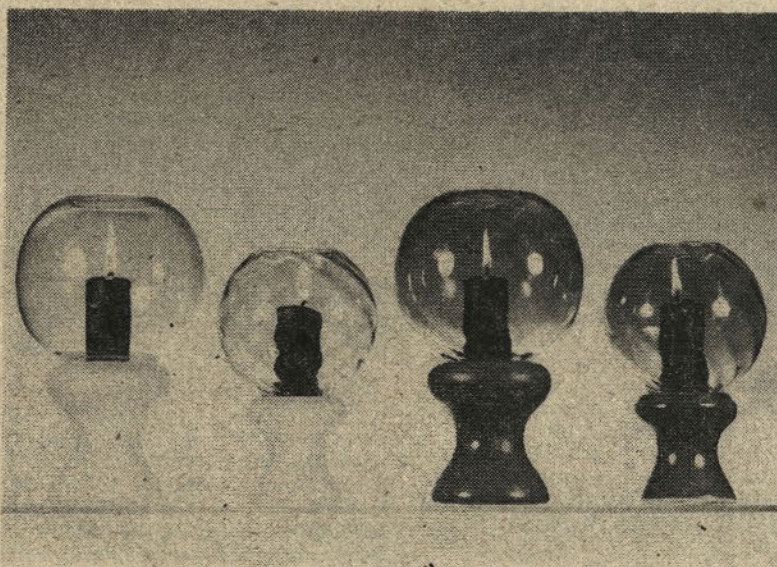
V naši delovni organizaciji se bo izvajalo proizvodno delo in delovna praksa z usmerjenim izobraževanjem. Zakon o združenem delu, Zakon o usmerjenem izobraževanju in ostali družbenopolitični dokumenti nas obvezujejo, da v delovni organizacijah zagotovimo primerne pogoje za nemoteno izvajanje usmerjenega izobraževanja.

Ena izmed mnogih nalog, ki nas čakajo, je strokovna priprava vseh inštruktorjev, ki bodo imeli opravka z izobraževanjem mladih kadrov. Da bi pričakali prve učence strokovno dobro pripravljene, smo organizirali v Hrastniku 31-urni seminar za mentorje (inštruktorje) usmerjenega izobraževanja.

Seminar smo pripravili v okviru Splošnega združenja industrije nekovin, za steklarstvo in keramično industrijo. Izvajalci pa so bili profesorji DDU Univerzum — Ljubljana.

Glavni smoter seminarja je bil posredovati udeležencem dodatno znanje, ki je potrebno za vodenje in usmerjanje učencev usmerjenega izobraževanja v času, ko oprav-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Izdelek — svečnik kat. št. 7238, ki se je v hudi mednarodni konkurenci in strogi žiriji uvrstil na razstavo

(Nadaljevanje s 4. strani)

ljajo proizvodno delo in delovno prakso.

V celotnem programu je bil dan poudarek na delu z mladino v najbolj kritičnem obdobju (14—17 let). Program seminarja je bil namenjen usposabljanju delavcev za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse, ki so že strokovno usposobljeni za svoje delo, potrebovali pa so še dodatna znanja za delo z mladimi ljudmi. Zato je predvsem pomembno, da imajo mentorji sposobnosti komuniciranja, nagnjenja za delo z mladino, sposobnosti prenašanja znanj, da s svojo celotno poklicno in družbeno aktivnostjo uveljavljajo humane medsebojne odnose in socialistično samoupravljanje.

Seminar se je odvijal zadnje dni maja, zaključni izpiti pa so bili 8. 6. 1981. Anketa, ki smo jo izvedli med udeleženci seminarja, je pokazala nekaj zanimivih ugotovitev in mnenj:

— z organizacijo seminarja so bili slušatelji zadovoljni;

— izredno ugodno so bili ocenjeni predavatelji, ki so s svojim znanjem in zavzetostjo pri delu znali pritegniti slušatelje v aktivno sodelovanje v manjših skupinah;

— večina si še želi podobnih seminarjev, predvsem pa predlagajo posvet po opravljenem prvem usposabljanju učencev v usmerjenem izobraževanju, da bi izmenjali izkušnje in analizirali opravljeno delo.

Seminar je uspešno končalo 28 članov in članic naše delovne organizacije. Želimo jim mnogo uspeha in zadovoljstva pri delu z mladino, ki jim bo zaupana v izobraževanje.

Na žalost, pa moramo pogledati resnici v oči in ugotoviti, da se seminarja niso udeležili vsi predvideni kandidati, čeprav je bila njihova udeležba potrjena na samoupravnih organih pošameznih tozd. Od predvidenih se jih je udeležilo naslednje število:

	Predvideno	Udeležilo mentorjev
TOZD 1	7	7
TOZD 2	10	4
TOZD 3	2	2
TOZD 4	7	6
TOZD 5	6	6
DSSS	4	4

Število mentorjev je v naši delovni organizaciji večje, zaradi večizemskega dela proizvodnih obratov, nadzor in vodenje učencev pa mora biti zagotovljen stalno in strokovno na zadovoljivem nivoju.

Odborom za razmerja iz združenega dela in kadre v TOZD in DSSS smo predlagali imenovanje inštruktorjev za proizvodno delo in delovno prakso. Nekateri odbori so imenovanja že potrdili, ostali pa bodo na prihodnjih sejah.

Organizator izobraževanja

Predsednik ZKS France Popit v naši DO

Na razširjeni seji Občinske konference ZKS Hrastnik, ki je bila 8. julija, in na kateri je bil prisoten tudi France Popit je tekla razprava okrog ocene in ugotovitev o delovanju ter uresničevanju nalog komunistov v Hrastniku, ki jih

je izdelala delovna skupina CK ZKS ob marčevskem obisku v nekaterih OO ZK temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti.

Člani občinske konference so dali kritično oceno nedoseganju

proizvodnih planov tam, kjer se ti ne dosegajo, prepočasemu uvažanju stimulativnega nagrajevanja v združenem delu, nedodelani svobodni menjavi dela med proizvodnimi temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi, slabih dohodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami ter slabi politiki reševanja stanovanjskih vprašanj.

Predsednik ZK Slovenije France Popit pa je poudaril, da so proizvodna sredstva družbena lastnina in da smo dolžni, da z njimi razpolagamo najracionalnejše. V kolikor še nismo prišli do spoznanja, da so proizvodna sredstva najracionalneje izkoriščena v integraciji s sorodnimi proizvodnimi sredinami nas bodo kaj kmalu v to prisilile razmere, ki trenutno vladajo tako na domačem kakor tudi na tujem trgu. V naši zvezi komunistov ni prostora za komuniste, ki se obnašajo lokalistično in za tiste, ki zagovarjajo nepokrite ali delno pokrite investicije. Več moramo storiti za zvišanje proizvodnje in za pospeševanje izvoza, ki naj bo usmerjen predvsem na konvertibilno področje. »Ni dovolj, da kritizirate nagrajevanje po delu, slabo organizacijo dela, slabosti delegatskega sistema itd., ampak, predvsem komunisti ste tisti, ki se morate lotiti dela v svojem življenjskem in delovnem okolju« je med drugim dejal predsednik ZK Slovenije France Popit.

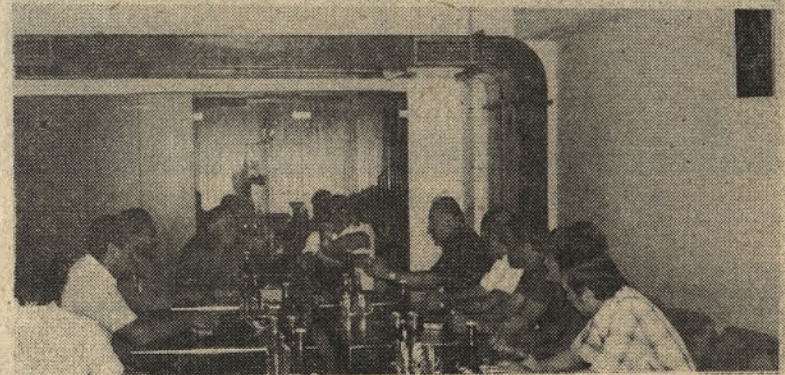
Na osnovi razprave je bilo ugotovljeno, da se kot sklepi Občinske konference ZKS Hrastnik sprejmejo zaključki in ocene, ki jih je izdelala delovna skupina CK ZK Slovenije.

Po končani seji Občinske konference ZKS Hrastnik si je tovariš France Popit ogledal proizvodno v naši delovni organizaciji. V pogovoru z družbenopolitičnimi delavci se je seznanil z našimi srednjeročnimi in dolgoročnimi plani in s situacijo v kateri se trenutno nahajamo.

Erno Sihur

Komunisti ste tisti, ki se morate lotiti dela v svojem okolju in na delovnem mestu

France Popit v razgovoru s predstavniki in družbenopolitičnimi delavci Steklarne

Materialni pogoji za usmerjeno izobraževanje

V okviru priprav na pričetek usmerjenega izobraževanja, bodo v naši delovni organizaciji delavski sveti v TOZD in DSSS obravnavali in nato sprejeli sklep za zagotovitev materialnih in ostalih pogojev za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse.

Vsebinska sklepa je naslednja:

1. Učencem usmerjenega izobraževanja, ki bodo v naši delovni organizaciji opravljali proizvodno delo in delovno prakso se zagotovi:

— nagrada za opravljanje proizvodnega dela v višini 40—60% akontacije osebnega dohodka na delovnih nalogah in opravilih, ki jih je učenec opravljal (v skladu z družbenim dogovorom oziroma stališči sindikata);

— topel obrok med delom;

— plačan zdravstveni pregled (za dela oziroma naloge, ki jih bo učenec opravljal);

— brezplačen prevoz na delo;

— zavarovanje za primer nesreče pri delu.

2. Proizvodno delo oziroma delovna praksa se odvija v jutranjem in popoldanskem časovnem turnusu.

3. Splošno kadrovskega sektor — pravna služba se zadalži, da pripravi predlog dopolnitev Pravilnika o izobraževanju z zakoni.

Pripravi se ustrezen predlog samoupravnega sporazuma o opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse med izobraževalnimi organizacijami in delovnimi organizacijami.

Sklené se pogodba z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami o opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse.

4. Delavce, ki bodo prišli v stik z udeleženci usmerjenega izobraževanja seznaniti o pomenu proizvodnega dela oziroma delovne prakse.

5. Za vse udeležence izobraževanja se uvede evidenčni karton za spremljanje učenčevega opravljanja proizvodnega dela oziroma proizvodne prakse.

6. Službo izobraževanja se zadalži, da pripravi predlog programa za opravljanje proizvodnega dela oziroma proizvodne prakse.

7. Službo varstva pri delu se zadalži, da za dela oziroma naloge, ki so določene za opravljanje proizvodnega dela oziroma proizvodne prakse pripravi program usmerjanja učenca z osebnimi zaščitnimi sredstvi, kar udeleženci izobraževanja potrdijo s pisмено izjavo.

8. Vzgojno-izobraževalnim organizacijam se omogoči nadzor nad izvajanjem proizvodnega dela oziroma proizvodne prakse in obveščanje izobraževalnih organizacij o poteku in rezultatih proizvodnega dela oziroma proizvodne prakse.

Kadrovska služba

Ognjeodporna gradiva

V naslednjem članku bi želeli bralce v grobem seznaniti z gradivom, s katerim zidamo steklarske peči.

Da bi mogli staliti dobro steklo, morajo biti peči, v katerih talimo steklo, zgrajene iz primerne materiala. Ker vladajo med taljenjem ostri pogoji, kot so visoka temperatura ter agresivno delovanje taline in hlapnih komponent stekla, so tudi zahteve, ki jih postavljamo pred proizvajalce ognjeodpornega gradiva dokaj ostre. O tem, ali je neko gradivo primerno za gradnjo steklarskih peči, odločajo njegove mehanske, termične in kemijske lastnosti.

Med mehanskimi lastnostmi sta pomembni predvsem tlačna trdnost gradiva ter njegova poroznost. Pod tlačno trdnostjo razumemo največje obremenitve, ki ki jo neka snov prenese, ne da bi prišlo do porušitve. Podajamo jo v N/mm². Pri tem moramo povdati, da se tlačna trdnost ognjeodpornega gradiva spreminja s temperaturo.

Glede poroznosti je treba povedati, da je z izjemo izolacijskega materiala željeno, da je ta čim nižja. Material z nižjo poroznostjo ima boljše mehanske lastnosti kot tisti z večjo. Poroznost podajamo v volumskih procentih, in sicer kot odnos prostornine vseh par proti celotnemu volumnu.

Med termičnimi lastnostmi so pomembne predvsem ognjeodpornost, trdnost pri visokih temperaturah, toplotna razteznost, odpornost na temperaturne spremembe (termošok) in toplotna prevodnost.

Ognjeodpornost podajamo s takoimenovanimi Segnerjevimi stožci. Ognjeodporno gradivo, podobno kot steklo, zvečine nimajo določenega tališča, ampak tudi pri njih opazujemo postopno zmečkanje. Zaradi tega določamo ognjeodpornost posameznega gradiva s primerjavo njegovega zmečkanja z zmečkanjem standardiziranih stožcev, imenovanih po Segnerju, ki jih označujemo s KS. Vrednosti Segnerjevih stožcev so tabelirane. Iz teh tabel lahko razberemo približno temperaturo, ki odgovarja posameznemu stožcu. Tako odgovarja stožcu z oznako SK 10 temperatura 1330° C, stožcu z oznako SK 1655, SK 40 pa 1900° C itd.

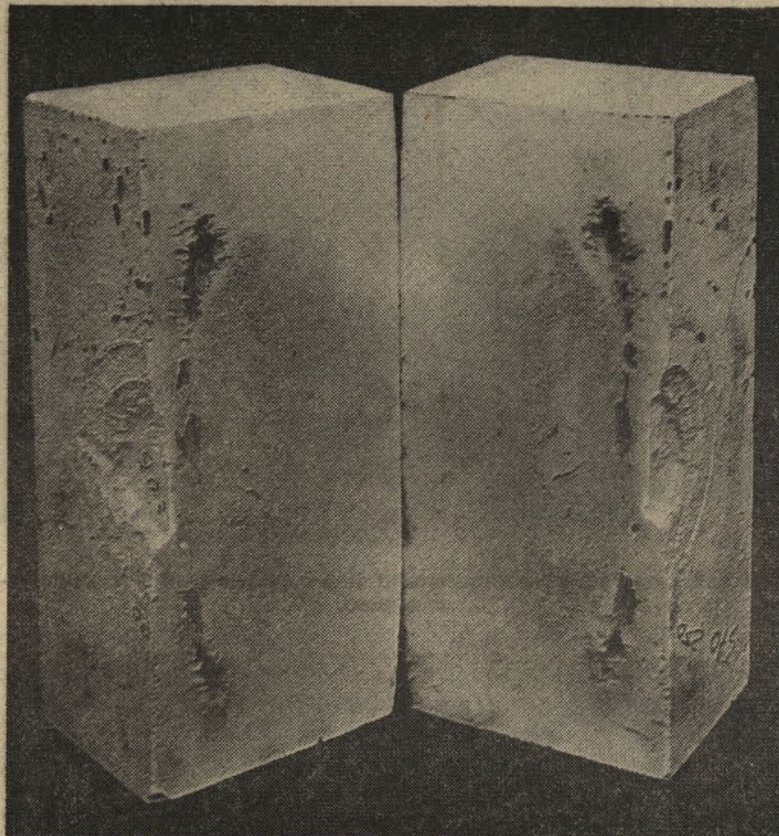
Izgled segnerjevih stožcev po izvršenem poskusu

Ognjeodporno gradivo prenaša mehanske obremenitve pri različnih temperaturah različno. Da bi ugotovili kako nek material prenaša takšno dvojno obremenitev, to je mehansko in toplot-

no, merijo deformacijo valja standardnih dimenzij pri postopnem segrevanju in obremenitvi 2 kp/cm². Za razlikovanje kvalitete se valj prične deformirati in ki jo označujemo s »fo«, temperaturo pri kateri se valj stisne za 0,6 % s »ta« in temperatura

KISLA OGNJEODPORNA GRADIVA

V to skupino spadajo silikatni ognjeodporni materiali, ognjeodporno gradivo na osnovi cirkonsilikatov ter gradivo na osnovi taljenega kvarca.

Blok z normalnim lunckerjem

pri kateri se stisne 40 % s »te«. Poseben primer predstavljajo taki materiali, pri katerem se valj stisne momentalno. V tem primeru beležimo temperaturo, pri kateri pride do tega pojava in jo označimo s »tp«. Glede na način porušanja materiala pod vplivom temperature in obremenitve hkrati ločimo dva ekstremna tipa: prvega s sorazmerno širokim intervalom mehčanja in drugega brez intervala zmečkanja.

Med pomembne lastnosti ognjeodpornega gradiva sodi tudi njegova sposobnost za prenašanje naglih temperaturnih sprememb. Prenajanje hitrega segrevanja in ohlajevanja zahtev zlasti od materiala za peči s periodičnim obratovanjem ter materiala, namenjenega za vroče remonte. Določevanje te lastnosti opravljamo tako, da potapljamo na 950° C segret ciliander iz preiskovanega materiala v vodo. Poskus ponavljamo tako dolgo, dokler ciliander ne počne, rezultat pa podajamo s številom ponovitev poskusa.

Kot smo uvodoma omenili, odloča o uporabnosti materiala tudi njegova sestava. Ognjeodporno gradivo, ki ga v steklarstvu rabimo, razdelimo glede na njegovo sestavo v tri skupine: skupino kislin, skupino nevtralnih ter skupino bazičnih ognjeodpornih gradiv.

SILIKATNA OPEKA

To gradivo tvori predvsem silicijev dioksid SiO₂, saj ga je v tem gradivu okoli 95 %. Prvi so pričeli proizvajati tak material v sredini prejšnjega stoletja v Angliji iz takoimenovanega dinas peska. Zato še danes pogostoma poimenujejo silikatno opeko kratko DINAS.

Kot surovina za izdelavo silikatne opeke služijo kvarciti ustrezne čistote. Nečistoče so zlasti alkalije in Al₂O₃, ker neugodno vplivajo na tališče. Proizvodni postopek se prične kot pri večini ognjeodpornih gradiv z drobljenjem, mletjem ter sejanjem. Surovini, ki smo jo na ta način spravili do zrn ustrezne velikosti, dodamo približno 2 % apnena mleka ter nekaj sulfidne lužine. Tako maso nato temeljito premešamo ter ji damo primerno obliko. Pri tem velja poudariti, da moramo specialne oblikovance nabijati v modele ročno, medtem ko lahko enostavnejše komade stiskamo s stikalnicami. Po nekajdnevem sušenju zremo nato opeko pri temperaturi od 1450 do 1500° C. Izogibati se moramo prehitremu žganju, da ne bi prišlo do razpok. SiO₂, ki je, kot je bilo povedano, poglavitni tvorec tega gradiva, obstaja v več kristalnih oblikah. Pri segrevanju pa se vrše prehodi iz ene kristalne modifikacije v drugo, te spremembe pa so povezane s spre-

membo prostornine. Po žganju se poveča prostornina opeke za približno 3 %.

Tudi pri segrevanju že žgane silikatne opeke prihaja do spreminjanja kristalnih oblik SiO₂. Zaradi tega do 800° C narašča volumen opeke. Vse to lahko povzroči razpoke v opeki, zato moramo segrevanje do te temperature voditi previdno. Nad temperaturo 800° C je silikatna opeka manj občutljiva za naglo segrevanje. To lastnost silikatne opeke moramo upoštevati pri segrevanju peči (tempiranjem).

Silikatno opeko uporabljamo za gradnjo sten in kape peči, to je tistih mest, ki ne pridejo v kontakt s stekleno talino.

Lastnosti:

poroznost	22 %
tlačna trdnost	20 N/mm ²
SK	33-34
ta	1650° C

TOPLJENI KVARC

To ognjeodporno gradivo dobimo s taljenjem kvarčnega peska. Zaradi visokega tališča SiO₂ poteka taljenje v prostoru elektro peči med elektrodami. Te so grafitne in so vse razporejene v eni ravnini. Taljenje moramo do neke mere primerjati s taljenjem stekla, le da pri tej proizvodnji ostane v talini mnogo plinskih mehurjev. Ko je pesek staljen, odvajamo talino in jo damo v predelavo, na njeno mesto pa damo nov pesek.

Tako dobljeno gradivo je zaradi obilice plinskih mehurjev na pogled neprozorno in mlečne barve. Podobno kot silikatno opeko tudi ta material uporabljamo na tistih mestih, ki ne prihajajo v stik s stekleno talino. Poglavitna značilnost tega gradiva je izredno nizek razteznostni koeficient, zato je sijajen za vroče remonte. Za primer naj navedemo, da nam je pred leti v tem materialu uspelo zamenjati celotno poškodovano čelno steno na kadni peči »G« ter ji tako podaljšati obratovanje za dve leti.

Lastnosti:

SK	33
Poroznost	22
ta	1650° C
Tlačna trdnost	25 N/mm ²

NEVTRALNO OGNJEODPORNO GRADIVO

V to skupino ognjeodpornega gradiva sodi ves šamotni material, nadalje silimanitna in mulitna opeka ter z izjemo taljenega kvarca ves elektrotaljeni ognjeodporni material.

ŠAMOT

Izhodna surovina za to gradivo je glina. Glina je sedimentna kamenina in jo tvorijo drobno kristalini alumosilikati. Kot primese nastopajo različne organske primese, krmenčev pesek ter glinenci. Nadalje najdemo v glini spremenljive količine Fe₂O₃ alkalij, CaO in MgO.

Ena poglavitnih značilnosti gline je dejstvo, da postane, če

ji dodamo vode, plastična in jo lahko oblikujemo. Zato bi mogli iz surove gline s primernim dodatkom vode formirati željene oblike in jih z nadaljnjim žganjem pripraviti za uporabo. Ker pa med žganjem prihaja do precejšnjih deformacij na ta enostaven način ni možno izdelovati večjih formatov. Da bi mogli izdelovati te, del gline žgemo, žgano glino pa nato z drobljenjem in sejanjem spravimo na zrna ustrezne velikosti. Tako obdelani moki dodamo vezivo, ki je v tem primeru surova glina. S primernim dodatkom vode damo masi ustrezno plastičnost in jo nato oblikujemo.

Potem, ko smo izdelku dali primerno obliko, ga moramo pustiti določen čas, da se osuši, nakar ga žgemo. Žganje opravimo največkrat v tunelskih pečeh, lahko pa tudi v krožnih pečeh. Temperatura žganja je odvisna od prisotnosti nečistoče in je tem večja čim manj nečistoče je prisotnih. Izdelke iz zelo čiste gline moramo žgati pri temperaturi nad 1500°C. Po žganju najdemo v materialu poleg kristalne faze tudi stekleno fazo. Te je tem manj, čim manj nečistoče je bilo prisotne. Čim manj pa je prisotne steklaste faze, tem višja je temperatura, pri kateri bo prišlo do zmehčanja.

Samotno ognjeodporno gradivo rabimo za zidanje delovnih prostorov kadnih peči, iz njega gradimo dno bazena talilnega prostora, zidamo stene regenerativnih komor ter dimnovodne kanale.

Lastnosti:
SK 37
poroznost 18 %
ta 1700°C
tlačna trdnost 50 N/mm²

GRADIVO Z VISOKO VSEBNOSTJO Al₂O₃

Dvokomponentni sistem SiO₂-Al₂O₃ ima nižje tališče (evtektik) pri sestavi 94,5 % SiO₂ in 5,5 %

Al₂O₃ z višanjem vsebnosti SiO₂ narašča tališče. Še bolj pa narašča tališče z zviševanjem vsebnosti Al₂O₃, saj je tališče čistega korunda pri 2050°C.

Zato moramo, da bi dosegli boljšo ognjeodpornost kot pa jo ima šamot, zvišati vsebnost Al₂O₃ (silimanit, anadaluzit) ali pa izhajamo iz sintetičnih polizdelkov z visoko vsebnostjo Al₂O₃ (sintermulit, glinica). Proizvodnja gradiv z visoko vsebnostjo Al₂O₃ poteka podobno kot pri šamotu, le da ne smemo dodati poljubne množine gline, sicer bi preveč vplivali na kemijske sestave. Zaradi sestave moramo žgati ta material pri višjih temperaturah kot šamot. Za ilustracijo naj navedemo, da moramo žgati v primeru, če izhajamo iz sintetičnih surovin tudi pri več kot 1700°C. Tovrstno gradivo lahko uporabljamo za nadgradnjo peči, pa tudi za gradnjo bazenov peči. Zaradi svoje sestave je zlasti primerno za nadgradnjo peči za taljenje opalnega in svinčenega stekla.

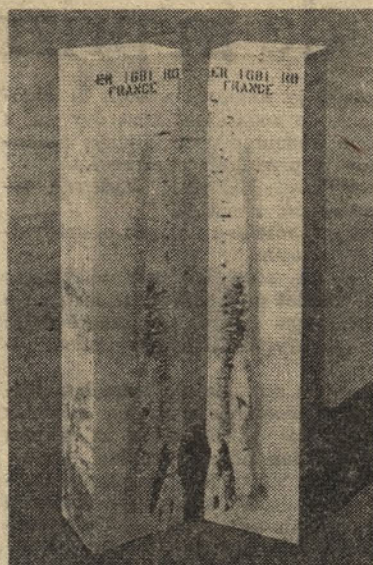
Lastnosti:
SK do 40
poroznost 18
ta 1650°C
tlačna trdnost 70 N/mm²

BAZIČNO OGNJEODPORNO GRADIVO

V to skupino sodijo magnezit, kromagnezit, forsterit in sinterdolomit. Karakteristično za to vrsto gradiva je izredna temperaturna obstojnost ter odpornost proti učinkovanju alkalij. V steklarstvu jih zato rabimo zlasti za zidanje regenerativnih komor.

MAGNEZITNA OPEKA

Glavna sestavina tega gradiva je mineral MgO, ki ima izredno visoko tališče okoli 2800°C. Pevriklaža ne srečamo v naravi nikjer, zato se poslužujemo rudnin,

Blok z orientiranim lunckerjem

ki vsebujejo MgO največ magnezita, po katerem ima gradivo tudi ime. Če izhajamo iz magnezita, moramo tega z žganjem na temperaturi okoli 600°C najprej prevesti v MgO. Od tu poteka proizvodnja magnezitnega ognjeodpornega gradiva podobno kot pri siliki; po drobljenju, mletju in sejanju dodamo vezivo ter ma-

I kemijska sestava

Al ₂ O ₃	50,6 %
ZrO ₂	32,5 %
SiO ₂	15,7 %

II kemijska sestava

Al ₂ O ₃	46,0 %
ZrO ₂	40,5 %
SiO ₂	12,5 %

Pri nas rabimo obe vrsti tega gradiva večinoma izdelke francoske firme SEPR in sicer z oznako ER 1681, drugo pa z oznako 1711.

Proizvodnja obeh se prične podobno kot proizvodnja stekla iz skrbno izbranih surovin (cirkonskega peska in glinice) pripravimo zmes, ki jo stalimo v obločni peči pri temperaturi 1800°C do 2500°C. Staljeno maso prelijemo nato direktno iz peči v modele. Ti so ali peščeni ali grafitni, lahko pa so tudi iz cirkonskega peska. Vлита masa se ohlaja neena-komerno, saj se površina otrdi v trenutku, ko jo vlijemo, medtem ko je notranjščina še tekoča. Zato nastajajo v masi lunckerji — odduški. Ker lunckerji znižujejo ognjeodpornost vlitega izdelka, skušamo z različnimi postopki znižati njihov volumen. Glede na to ločimo naslednje vrste proizvodov:

- normalne
- proizvode z orientiranimi lunckerji
- proizvode z zmanjšanimi lunckerji
- proizvode brez lunckerjev.

Po vlišanju vzamemo vlite in že nekoliko strjene bloke iz modelov in jih vstavimo v izolacijski material. Tu se masa ohlaja približno tri tedne. Na ta način preprečimo, da bi v blokih nastale notranje napetosti.

Ohlajene bloke nato s peskanjem ter morebitnim brušenjem pripravimo za nadaljnjo uporabo. Po potrebi lahko bloke z žganjem in vrtnanjem pripravimo za posebne namene.

so nato z velikim pritiskom oblikujemo. Po sušenju nato še žgemo v tunelski peči pri temperaturi okoli 1800°C. Tako dobljen material karakterizira visoka poroznost ter visoka trdnost pri visokih temperaturah. V steklarstvu ga rabimo zlasti za zidavo rešetk regenerativnih komor.

Lastnosti:

KS	42
poroznost	16-20
tlačna trdnost	60 N/mm ²
ta	1700°C

TALJENJE AZS OGNJEODPORNEGA

V to skupino sodi gradivo na osnovi korund cirkonioksida ter ognjeodpornega gradiva na osnovi čistega Al₂O₃.

KORUND-CIRKON SILIKATNO GRADIVO

Kvaliteta tega gradiva je visoka kemijska odpornost pri visokih temperaturah in visoka ognjeodpornost. Glede na kemijske sestave ločimo dve vrsti tega gradiva. V naslednji tabeli podajamo kemijske in mineraloške sestavo obeh, pri čemer pri kemijski sestavi podajamo le glavne komponente.

minerološka

korund	47 %
baddeleit (ZrO ₂)	32 %
steklasta faza	21 %

minerološka

korund	42 %
baddeleit	42 %
steklasta faza	16 %

Kot je bilo že omenjeno, karakterizira tovrstno gradivo izredna odpornost proti agresivnemu delovanju steklenih talin. Med obema omenjenima vrstama pa zaradi različne kemijske in mineraloške sestave obstaja tudi razlika v upravnosti. Tako ima ER 1711 precej boljšo odpornost proti nagrizenju taline, ima pa istočasno zaradi višje vsebnosti ZrO₂ slabšo odpornost proti temperaturnim spremembam. Zaradi tega je dnevna kadna peč, ki je bila v naši tovarni narejena iz tega materiala, vzdržala približno dva meseca manj kot peči iz ER 1681.

Ob koncu naj omenimo, da so bile v tem članku opisane le poglavitne vrste ognjevarnih gradiv in da obstaja še znotraj vsake veliko podvrsti. Iz tega razloga so tudi lastnosti podane za posamezne materiale nekako srednje lastnosti in služijo za orientacijo.

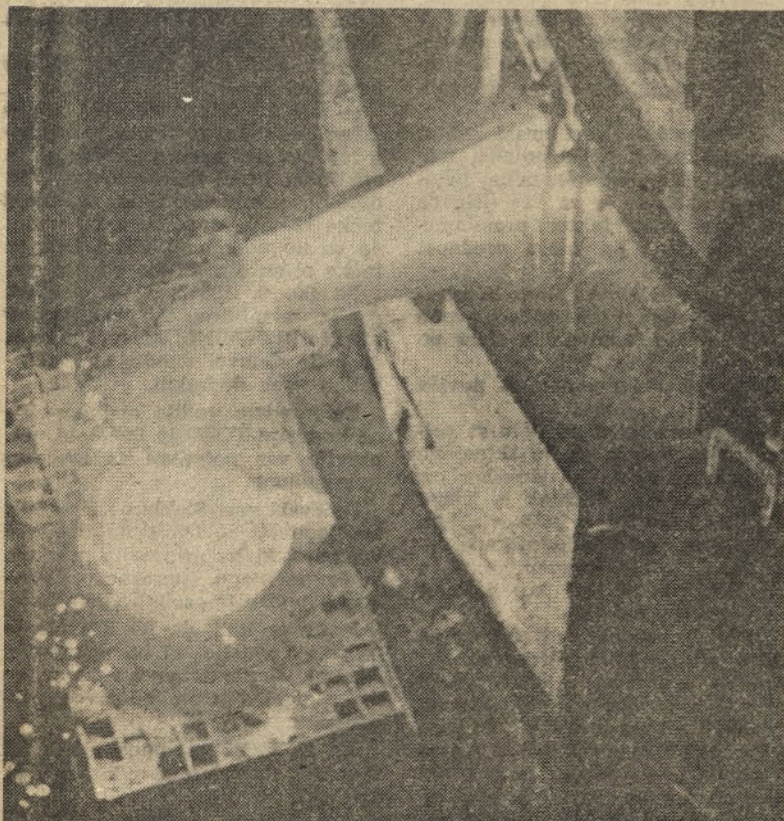
A. U.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam v kontroli TOZD 1, notranjem obratu, vodstvu ter tehničnem kadru TOZD 1, se iskreno zahvaljujem za prelepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na vas.

V naprej pa vam želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Franc Tržan

Vlivanje blokov AZS ognjevarnega gradiva

Nagrade in priznanja inovatorjem

Stalno spodbujanje inventivne dejavnosti v vseh sredinah in slehernemu času je ena izmed strateških nalog naše družbe, ki bo le tako počasi — vendar vztrajno odстранjevala vzroke ekonomske odvisnosti drugih ekonomij.

S temi besedami je ob podelitvi nagrad in priznanj inovatorjem za leto 81 pričel govor Valter Moljk, predsednik komisije za inovacije pri Občinski raziskovalni skupnosti Hrastnik in družbenopolitičnih organizacij Hrastnika, ki je bila 3. julija v počastitev Dneva borca in občinskega praznika ter v nadaljevanju dejal:

»Delovni ljudje moramo ustvarjati optimalne pogoje v vseh fazah družbene reprodukcije, da bi se najhitreje razvijala ustvarjalna sposobnost naših delovnih ljudi in da bi se sprostili ustvarjalni potenciali naše družbe, ki so ga ničkolikokrat izpovedali v narodovih zgodovini; ko je ustvarjal svojo svobodo, ko je gradil domovino in potrebna mu je, ko ustvarja lepšo bodočnost.

Občinska raziskovalna skupnost Hrastnik in Občinski sindikalni svet Hrastnik hočeta s podeljevanjem PRIZNANJ in NAGRAD INOVATOR 81 občine Hrastnik dati na ta dan javno priznanje ljudem izza strojev in drugih delovnih sredin in da jim v imenu vseh delovnih ljudi občine Hrastnik čestitamo za njihove in hkrati naše dosežke. Želimo, da bi se v vseh sredinah hitreje spreminjal odnos do razvojnega dela. Vsak koristen predlog, izboljšava oz. izum je del v mozaiku narodovega bogatstva — t.j. tisti potencial; ki je garant ekonomske svobode in hkrati kreacija osvobodjenega proizvajalca.

Izvršni odbor Občinske raziskovalne skupnosti Hrastnik je ocenil, da so v nekaterih delovnih organizacijah došli pomembnost množične inventivne dejavnosti, saj je na razpis o tehničnih izboljšavah in izumih za l. 1981 prispelo 17 predlogov iz naslednjih delovnih organizacij: Steklarne Hrastnik, Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik, REK »EDVARD KARDELJ« Hrastnik, Sijaj Hrastnik in Jutranjke TOZD Dol pri Hrastniku. Komisija za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti je na podlagi pravilnika odločila, da podeli 5 PRIZNANJ in 7 NAGRAD INOVATOR 81 občine Hrastnik in da 4 predloge zavrne, ker so v fazi uresničevanja.

Še posebno moramo pohvaliti prizadevanja v Steklarni Hrastnik, ki je prijavila 7 predlogov. Mnogičnost izkazuje, da v tej sredini ustvarjajo primerno klimo za razvoj tako pomembne dejavnosti.

Komisija si je postavila nalogo, da bo pomagala v vseh organizacijskih spodbujati ustvarjalnost v smislu stališč ZSS, da ne bo inventivna dejavnost le moralno priznanje, ampak tudi urejen družbeno-ekonomski odnos, to je, inovacije je tudi materialna pravica delavca, ki je prispeval k izboljšanju delovnih pogojev in varnosti dela ostalih delavcev. Zato imajo letošnje nagrade tudi ta namen.

Priznanja za izboljšave prejmejo naslednji:

1. Tov. ULDRIJAN Tomo — Steklarna Hrastnik
za izboljšavo stroja tipa Guillon oz. njegove dvigovalne naprave za dvigovanje kelihov. V podstavek, na katerega se vstavijo ko-

zarci, je namestil vzmet, ki omogoča prilagajanje kozarcev in s tem onemogočil drobljenje neravnih in predolgih kozarcev.

2. Tov. KLEMEN Radovan — Steklarna Hrastnik
za izboljšave na treh obdelovalnih strojih:

— na stružnici tipa »Kikinda« je izdelal pripomoček za struženje ležajnega gnezda, v katerega je mogoče vgraditi ležaje domače izdelave;

— na stružnici je izdelal napravo za rezkanje navojev, s čimer je navoj kvalitetnejši in s tem zmanjšana poraba stekla;

— na klasičnem brusilnem stroju je izdelal napravo za brušenje fazonskih nožev, ki omogoča brušenje vseh vrst in oblik nožev.

3. Skupina: US Aleksej, dipl. ing. RZEK Jože, ROME Ana in DRAGAR ing. Karel — Steklarna Hrastnik

za izboljšavo metode elektrolitskega čiščenja; v novem postopku so zamenjali čisti cianid, ki je življenju nevaren, z drugimi nevarnimi kemikalijami in s tem dosegli, da ni elektrolitsko čiščenje nevarno, da so dosegli prihranek na času (75 min. za eno saržo); problem uvoza cianida iz Italije ter problem odlaganja odpadnega elektrolita (nevarnost—zastrupitve okolice).

4. Skupina: UDOVČ Mitja in JERŠIN Ignac — Steklarna Hrastnik

za izboljšave na horizontalni zaigi, s katerimi sta preprečila briganje vode po delavcu in s tem večjo osebno varnost delavcev ter izboljšala delovne pogoje delavcev na teh mestih.

5. Tov. RAK Maks — TKI Hrastnik

za konstrukcijo rešitev naprave za kontinuirano merjenje prevodnosti odpadnega gipsa, s katero je dogoče stalno spremljati kvaliteto spiranja v odpadnem fosfor gipsu.

Nagrade INOVATOR 81 s priznanjem prejmejo naslednji:

1. Tov. DORNIK Mirko — REK »EDVARD KARDELJ«

ki je izdelal napravo za izdelovanje gnezda, v katerega se lahko vstavi vrhač. Naprava je izdelana na principu posebnega svedra in se lahko uporabi pri delih na širokih čelih, pri izdelavi prog v krusljiivi hribini in pri vzdržbi.

Gospodarsko korist naprave je ocenjena za 414.000 din letno.

2. Skupina: HRIBAR Karli, HRIBERNIH Jože, ZDOVC Vlado — REK »EDVARD KARDELJ« Hrastnik, ki je izdelala avtomatski električni izklopilce transportnega niza na glavni izvozni poti, kateri avtomatsko izklaplja transportni niz v primerih, ko je bunker poln oz. če se zagotdi večji kos premoga.

Cista gospodarska korist je ocenjena za 2.340.000,-

3. Skupina: PREDOVNIH Ervin, VELEJ Jože, VOVK Erh — Steklarna Hrastnik, ki je izdelala napravo za toplo rezanje steklenih izdelkov v brusilnici. S to napravo se je povečala proizvodnja, odpadlo pa je dosedanje hladno rezanje steklenih izdelkov in transportni lom. V tem delu delovnega procesa se zaradi inovacije zmanjša število delavcev za tri.

Čisti prihranek je ocenjen za 1.158.000,-

4. Skupina: ŠURINA Ivan, JUTREŠA Vladimir, SPAJZER Jožica, GREBEN Ivone — Jutranjka, TOZD Dol pri Hrastniku, ki je izdelala aparat za izdelavo okrasnih trakov k šivalnemu stroju; z izdelavo omenjenega aparata ni več potreben uvoz okrasnega traku in je s tem mogoče uporabljati domači material.

Gospodarska korist je ocenjena na 2.329.000,-

5. Tov. ZAVRASEK Viktor — Sijaj Hrastnik

ki je izdelal orodje za rezanje navojev v matice, s katerim je skrajšal čas rezanja navojev od 0,12 min. na 0,09 min.

6. Tov. VELEJ Jože — Steklarna Hrastnik

ki je izdelal napravo za samostojno pnevmatično zapiranje in odpiranje modelov in s tem nado-

mestil enega delavca na brigado.

Letni prihranek je ocenjen v višini 312.000,-

7. Tov. ALAUF Ivo — Steklarna Hrastnik,

ki je izdelal dve napravi: — izdelal je nov način spetja glav pri stroju tipa Guillon, ki so se prekomerno rabile zaradi steklenega prahu pri brušenju; njegova izboljšava je izdelava zaprte izvedbe tega gibljivega dela.

Gospodarska korist je ocenjena na 2.470.000,-

— izboljšal je tudi pogon valjev za brusilni trak pri istem stroju, s čimer je odpravil stalno trganje brusilnih trakov.

V želji, da so podeljene nagrade in priznanja inovatorjem tudi vzpodbuda za nadaljnje delo, jim iskreno čestitamo.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Iz dela delavskega sveta DO

Pregled zapisnika seje, ki je bila dne 26. 6. 1981

Pod drugo točko dnevnega reda — potrditev novih cen za nove proizvode in embalažno steklo za prehrabeno industrijo — so člani delavskega sveta potrjevali cene povišane linearno za 25%, Sprejeli so naslednji

SKLEP:

Delavski svet DO Steklarna Hrastnik potrjuje cene novih proizvodov in novo oblikovane cene embalažnega stekla za prehrabeno industrijo TOZD Avtomatska predelava steklene mase.

Pod tretjo točko — verifikacija zaključkov o spremembah SS o delitvi dohodka in osebnih dohodkov — so člani delavskega sveta DO, delegati posameznih TOZD sprejeli:

SKLEP:

Delavski svet DO potrjuje zaključke sprejete na razpravah v sindikalnih podskupinah o predlogih strokovnega kolegija in koordinacije DPO DO Steklarne Hrastnik in sicer:

— Gospodarsko računski sektor opravi valorizacijo obstoječih analitičnih ocen delovnih nalog in opravi tako, da se za vse delavce upošteva enak faktor preračunavanja s tem, da znaša vrednost točke 10,- din.

Za nove delovne naloge in opravila naj opravi analitično oceno del in nalog komisija in sicer po kriterijih iz leta 1978.

— Vročinski dodatek se poviša za 50%.

— Za prisotnost na delu se prizna delavcem, ki imajo sklenjeno delovno razmerje za določen oz. nedoločen čas, dodatek v višini 500,- din mesečno, v kolikor v tem mesecu ne koristijo bolniškega dopusta, ali nimajo neopravičenega izostanka in, da več kot dvakrat ne zamudijo na delo.

Dodatek pripada tudi delavcem, ki koristijo redni letni dopust.

— Za odsotnosti z dela zaradi bolezni pripada delavcu nadomestilo od 1—3 dni v višini 70% povprečnega OD po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, nad 3 dni odsotnosti z dela zaradi bolezni pa se delavcu prizna 90% povprečnega OD.

V primeru, da delavec več kot enkrat v mesecu koristi bolniški stalež, se mu za vsake prve tri dni, prizna boleznina v višini 70% povprečnega OD, za vsak naslednji dan pa 90% povprečnega OD, ali v primeru, da je delavec odsoten z dela zaradi bolezni nepretrgoma več kot tri dni, se mu tudi v tem primeru za prve tri dni prizna boleznina v višini 70% povprečnega OD.

90% nadomestilo pripada tudi delavcem, ki imajo zdravstvene kontrole (diabetiki in podobno).

90% nadomestilo pa ne pripada delavcem, ki gredo na specialni pregled na lastno željo.

V primeru, ko delavec koristi bolniški dopust v dveh mesecih, to je, konec prvega in v začetku drugega, delavcu ne pripada stimulacija za prisotnost na delu v obeh mesecih.

Ne glede na čas trajanja odsotnosti z dela zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pripada delavcu 100% nadomestilo.

— Dodatek na stalnost ostane nespremenjen.

— Vsem delavcem, ki imajo sklenjeno delovno razmerje za določen čas oz. nedoločen čas se k analitični oceni delovnih nalog in opravi, preračunani na vrednost točke 10,- din, doda 50 točk, s tem da se na odločbi o višini OD, te točke prikažejo ločeno od osnove.

Po 30. 9. 1981 se na podlagi analiz rezultatov teh zaključkov razpiše REFERENDUM, na katerem se bodo delavci neposredno odločali o vseh dodatkih.

Referendum vodijo stalne volilne komisije TOZD in DSSS, ki pripravijo vse potrebno za izvedbo referenduma.

Delavski svet Steklarne Hrastnik predlaga IO K OOS, da imenuje komisijo, ki bo pripravila osnutek Samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Predlaga tudi, da IO K OOS imenuje komisijo, ki bo pripravila osnutek Samoupravnega sporazuma o ugotavljanju skupnega prihodka.

IO K OOS predlaga delavski svet DO, da pripravi tudi program dela teh komisij.

Predsednik DS
Rudi Kirhmajer

Dol - nekdanj in danes

O Dolu pri Hrastniku je redko kdaj kaj objavljenega v naših časopisih. Letošnje leto slavimo petdesetletnico obstoja naše osnovne šole na Dolu. Na svečanost so bile povabljeni še vsi živeči pedagogi, ki so kdaj poučevali na tej šoli.

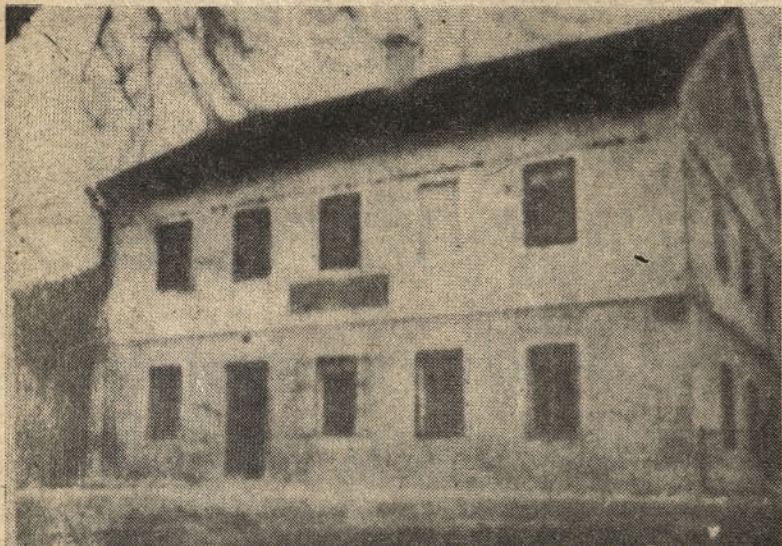
Zgrajena je bila leta 1931 pod pokroviteljstvom kraljice Marije. Za takratne čase je bila to ena najlepših šol v Sloveniji. Leta 1943

so jo zasedli okupatorjevi vojaki. Ob zračnem napadu na vasico Dol je takrat bila šola zelo poškodovana. Po vojni vihri pa so Dolani na novo zaživel. Rastle so velike stavbe na vse strani. Prisiljevale so se mlade družine, zato je tudi šola sčasoma postala premajhna. Leta 1972 je bila razširjena in to s samoprispevkom občanov. Pridobljene so bile velike in svetle učilnice, v katerih imajo učenci

sedaj lahko tudi kabinetni pouk. Šola se imenuje po padlem partizanu Pust Borisu. Zgrajen je bil tudi otroški vrtec, tako da lahko dajo mamice svoje malčke v varstvo. Imamo tudi dve lepo urejeni

samopostrežni trgovini in nove PTT prostore. Nujno pa bi še potrebovali zdravstveni dom, saj stara, skoraj razpadajoča hiša že davno ni več primerna v te namene.

Lojze Funkelj

Stara osnovna šola Dol leta 1860

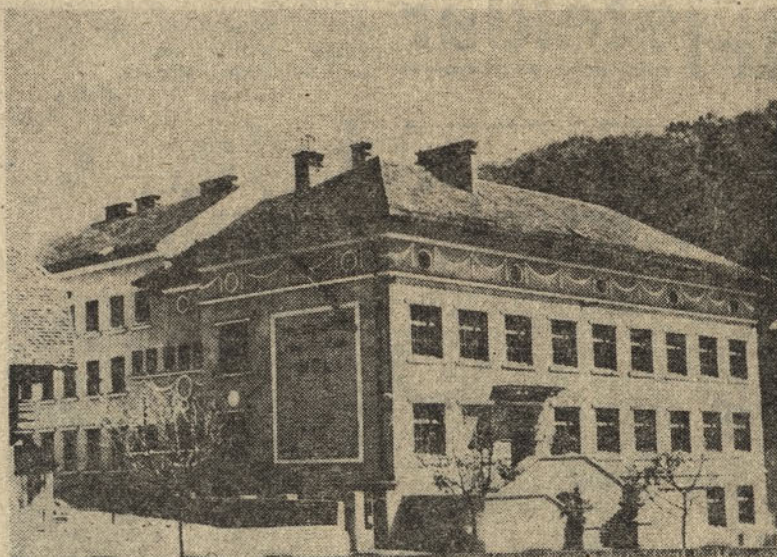

Dol pri Hrastniku leta 1904

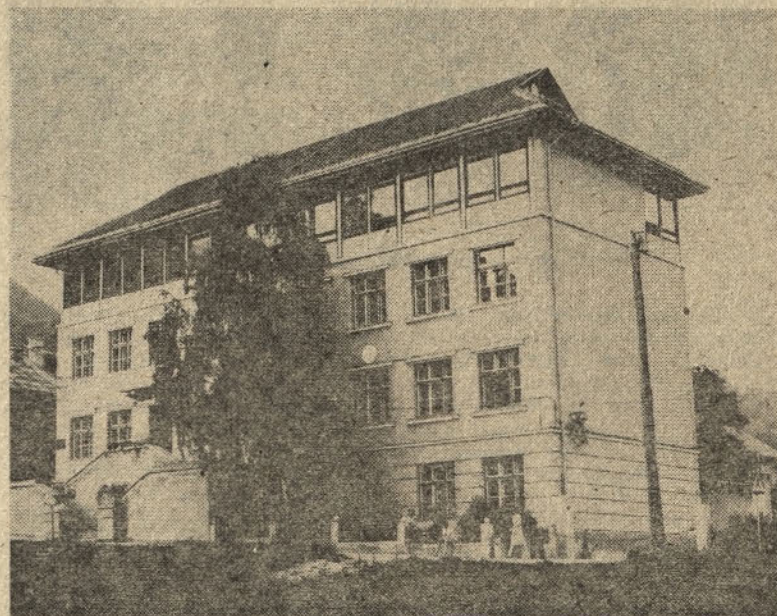
IZVLEČEK IZ VOZNEGA REDA POSTAJE HRASTNIK

velja od 31. 5. 1981 do 16. 9. 1981 in od 18. 3. 1982 do 22. 5. 1982

Odhodna postaja	Namembna postaja	Prihod	Odhod	Opombe
Celje	Ljubljana	4.16	4.17	
Ljubljana	Maribor	4.39	4.40	Zveza br. vl. za Zgr.
Sevnica	Ljubljana	4.43	4.44	Zv. iz Celja
Maribor	Rijeka	4.58	4.59	Vozi do 26. 9. 1981
Dobova	Ljubljana	5.26	5.26	Vozi ob del.
Ljubljana	Dobova	5.29	5.30	Zv. za Mb. in Zgr.
Maribor	Ljubljana	6.15	6.16	Zv. iz Dobove
Ljubljana	Sevnica	6.23	6.24	Zv. za Maribor
Maribor	Ljubljana	7.02	7.03	Zv. iz Dobove
Ljubljana	Maribor	7.31	7.32	Zv. za Dobovo
Dobova	Ljubljana	8.00	8.01	
Maribor	Ljubljana	8.59	9.00	
Ljubljana	Sevnica	9.34	9.35	Ne vozi ob sob. ned. in praznikih
Ljubljana	Maribor	10.34	10.35	Zv. za Zagreb
Maribor	Ljubljana	10.52	10.53	Zv. iz Zagreba
Sevnica	Ljubljana	11.29	11.30	Ne vozi ob sob. ned. in praznikih
Ljubljana	Maribor	11.48	11.49	Zv. za Zagreb
Maribor	Ljubljana	12.08	12.09	Zv. iz Dobove
Ljubljana	Maribor	13.41	13.42	Zv. za Dobovo
Dobova	Ljubljana	14.20	14.21	Zv. iz Maribora
Ljubljana	Zidani most	14.36	14.37	Zv. za Sevnico, ne vozi ob sob. ned. in pr.
Ljubljana	Maribor	15.11	15.12	Zv. za Dobovo
Ljubljana	Sevnica	15.39	15.40	Vozi ob delavnikih
Maribor	Ljubljana	16.04	16.05	Zv. iz Zagreba
Ljubljana	Maribor	16.12	16.13	Zv. za Zagreb
Dobova	Ljubljana	16.37	16.38	
Maribor	Ljubljana	17.13	17.14	
Ljubljana	Dobova	17.37	17.38	Zv. za Maribor
Dobova	Ljubljana	17.49	17.50	Vozi ob ned. od 6. 9. 1981 do 16. 5. 1982
Ljubljana	Doboj	18.18	18.19	Vozi ob petkih, razen 1. 1. 1982
Ljubljana	Maribor	18.28	18.29	Zv. za Dobovo
Maribor	Ljubljana	18.46	18.47	Zv. iz Dobove
Mur. Sobota	Ljubljana	19.26	19.27	Vozi ob nedeljah
Ljubljana	Sevnica	19.38	19.39	Zv. za Maribor
Maribor	Ljubljana	20.06	20.07	Zv. iz Dobove
Ljubljana	Dobova	20.38	20.39	
Ljubljana	Maribor	21.44	21.45	Zv. za Dobovo
Maribor	Ljubljana	22.00	22.01	Zv. iz Dobove
Ljubljana	Zidani most	23.32	23.33	

Osnovna šola leta 1931

Šola leta 1981

Bolniški izostanki za obdobje januar - junij

PRI IZVAJANJU STABILIZACIJSKIH UKREPOV JE MED NAJPOMEMBNEJŠIMI ZMANJŠANJE IZOSTANKOV Z DELA ZARADI BOLNIŠKEGA STALEŽA

Pregled izostankov z dela zaradi bolniškega staleža v prvem polletju kaže, da se je odstotek glede na leto 1980 občutno povečal. Povprečje izostankov lanskega leta je znašalo okrog 9%, v letošnjem letu pa znaša kar 10,54%. Za primerjavo — lansko leto je le v mesecu marcu bil izostanek večji kot 10%. V tem času je bilo v DO 3108 primerov izostanka z dela zaradi bolniškega staleža, izgubljenih delovnih ur pa 186396.

Največji problem predstavljajo izostanki do 30 dni. Od vseh primerov bolniškega staleža predstavljajo izostanki do 30 dni kar 72,49%, izgubljene delovne ure pa 6,93% vseh delovnih ur. Vsak zaposleni je povprečno koristil bolniški dopust in bil povprečno 8 dni v bolniškem staležu.

Pregled po posameznih temeljnih organizacijah kaže, da v številu izostankov zaradi bolniškega staleža prdnjačijo tiste TOZD, kjer so težji delovni pogoji, slabša izobrazbena struktura zaposlenih in precejšnje število žena. Tu predstavljajo visok delež izostanki zaradi nege družinskega člana. Največji odstotek izgubljenih delovnih ur pa je v TOZD 3. Januarja je znašal celo 17,52%. Stalež je ves čas visok tudi v TOZD 1 in v TOZD 2. Nižji odstotek staleža je v TOZD 4, TOZD 5 in DSSS, vendar se je v primerjavi z lanskim letom tudi tu povečal.

Pri izvajanju stabilizacijskih ukrepov v DO, je med pomembnimi zmanjšanje bolniškega staleža. V mesecu juliju se bodo morda pokazali rezultati ukrepov, ki so bili sprejeti (stimulacija delavcev, ki niso koristili bolniškega staleža in 70% bolniško nadomestilo do 3 dni staleža). Potrebno bo izboljšati tudi delovne pogoje, predvsem pa odgovornost do dela. Le tako bomo omejili izostanke z dela zaradi bolniškega staleža.

Referent za socialno delo
Stanislav Bočko

V % IZRAŽENO ŠTEVILO IZGUBLJENIH DELOVNIH UR ZARADI BOLNIŠKEGA STALEŽA V PRVEM POLLETJU

TOZD	JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ	POVP. V 5. MESECIH
TOZD 1	9,53	10,17	11,33	12,17	10,59	14,49	11,38 %
TOZD 2	12,71	11,22	9,48	12,10	11,18	12,54	11,54 %
TOZD 3	17,52	14,59	12,97	12,34	7,53	12,71	12,94 %
TOZD 4	4,35	6,07	9,50	10,25	11,19	10,76	8,68 %
TOZD 5	9,19	5,40	6,55	9,02	7,76	8,74	7,78 %
DSSS	10,52	8,64	9,56	8,49	7,73	7,60	8,76 %
DO	10,70	9,72	10,00	11,10	9,88	11,84	10,54 %

ŠTEVILO PRIMEROV BOLNIŠKEGA STALEŽA DO 30 DNI, IZGUBLJENE DELOVNE URE IN NADOMESTILO V N-DIN

MESEC	štev. primerov bol. staleža do 30 dni	štev. izgub. delovnih ur	%	bol. nadom. v N-din
JANUAR	416	18.836	7,86	659.555,25
FEBRUAR	338	16.754	7,12	619.783,65
MAREC	392	17.444	6,99	641.757,85
APRIL	387	18.796	7,16	670.803,85
MAJ	332	14.280	5,01	515.330,10
JUNIJ	388	22.512	7,43	836.949,80
SKUPAJ	2253	108.622	6,93	3.944.280,50

Še zadnje priprave za uspešen začetek

Da bi bili kar najboljše pripravljene na usmerjeno izobraževanje, je bilo v zadnjem času več aktivnosti. Med te spada tudi posvet organizatorjev izobraževanja, ki je bil konec junija v Hrastniku. Posvet je organizirala Medobčinska gospodarska zbornica revirskih občin, zaključki s posveta pa so naslednji:

1. V vsaki delovni organizaciji oziroma TOZD in delovni skupnosti, ki je predvidena za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse, je potrebno proučiti organiziranost, prostorske in materialne pogoje za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse. Ob morebitnih ugotovitvah, da ni bilo opravljeno imenovanje organizatorja izobraževanja, inštruktorjev za proizvodno delo oziroma delovno prakso, če niso bili izdelani programi za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse, ali niso zagotovljeni ostali pogoji, skladno z Zakonom o usmerjenem izobraževanju, je to potrebno nemudoma storiti. O ugotovitvah oziroma opravljenih nalogah bodo OZD tekoče obveščale MGZ revirskih občin.

ROK: 31. 8. 1981

2. Enovite delovne organizacije, temeljne organizacije in delovne skupnosti morajo ponovno proučiti, če so se vključile v pravilno PIS (posebno izobraževalno skupnost).

Ob upoštevanju potreb po kadrih se lahko OZD vključijo v več PIS, vendar prispevek plačujejo le v eni, enakopravno pa odločajo tudi v ostalih, v katere bi bile vključene. Vse OZD, ki se še v nobeno PIS niso vključile, morajo to opraviti nemudoma.

ROK: 31. 8. 1981

3. V fazi priprav na usmerjeno izobraževanje oziroma izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse bodo OZD preko internih informacijskih sredstev tekoče obveščale svoje delavce o poteku

priprav, kakor tudi o zadolžitvah delavcev za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse in skrbeh za dograjevanje delegatskih odnosov v usmerjenem izobraževanju.

4. Izobraževalna funkcija se v OZD še vedno ni zadovoljivo uveljavila. Zato je potrebno aktivirati vse nosilce kadrovskih oziroma izobraževalnih služb ter družbenopolitične organizacije za uveljavitev te funkcije.

ROK: 15. 9. 1981

5. Organizacije združenega dela bodo v okviru svojih potreb objavile interne predpise za izobraževanje ob delu in iz dela, kar naj postane stalna naloga nosilcev kadrovskih in izobraževalnih služb OZD.

6. V vseh organizacijah združenega dela je potrebno izdelati pravilnike o izobraževanju, usposabljanju in štipendiranju učencev, študentov in delavcev kot tudi pravilnike o nagrajevanju učencev v proizvodnem delu in delovni praksi.

ROK: 15. 9. 1981

7. V okviru izpolnitve pogojev za uresničevanje proizvodnega dela ter delovne prakse morajo OZD kot uporabniki in vzgojno-izobraževalne organizacije kot izvajalci, takoj pristopiti k sklepanju samoupravnih sporazumov med uporabniki in izvajalci v PIS ter vsakoletnih potreb med vzgojno-izobraževalnimi organizacijami in delovno organizacijo oziroma TOZD s časovnimi, številnimi, organizacijskimi, materialnimi, kadrovskimi, finančnimi in varnostnimi opredelitvami.

Predloge teh aktov naj izdela Zavod za šolstvo SRS v sodelovanju z Izobraževalno skupnostjo in GZ Slovenije.

ROK: 15. 10. 1981

8. Po 15. septembru 1981 se po potrebi ponovno organizira razgovor z organizatorji izobraževanja.

K. M.

STEKLARNA
Hsteklar
GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Obisk iz Italije

Razgovor pred vhodom v tovarno

Republiška konferenca Zveze sindikatov Slovenije že vrsto let sodeluje s predstavniki rudarjev iz okolice Pordenona v Italiji. Tako so bili letos na obisku predstavniki iz Pordenone in so se udeležili tudi rudarske proslave v Trbovljah. Na željo republiške konference ZSS so si gostje iz Italije ogledali tudi Steklarno Hrastnik, in sicer dne 3. 7. 1981. Po tem, kakšen vtis je naredila nanje naša tovarna, se da sklepati, da so bili presenečeni v pozitivnem smislu. Niso pričakovali tako velike in deloma tudi moderne tovarne v

majhnem Hrastniku. — Sicer pa so izrazili pripravljenost, da organizirajo tudi oni ogled kakšne steklarne pri njih, čeprav je sicer vstop v steklaro za tujce pri njih skoraj nemogoč.

V nadaljnjem razgovoru se je izvedela še ena zanimivost, namreč eden naših gostov — G. Giust — je bivši komandant slavne italijanske partizanske brigade Garibaldi. Na večer pred Dnevom borca je tako beseda tekla tudi o dejanjih te znane brigade.

Alojz Marcen

Šport in rekreacija - iz meseca v mesec

Sele 13-letna Vesna Ojsteršek je že osvojila svoj prvi mednarodni naslov. Na mednarodnem pionirskem prvenstvu Avstrije v Hohenbraunu pri Dunaju je prepričljivo odpravila vse svoje nasprotnice. V finalu je morala priznati njeno premoč tudi ta čas ena najboljših mladih igralcev Evrope — Madžarka Bolvary, sicer standardna igralca madžarske članske državne reprezentance. Prav ta uspeh pa je Vesni prinesel tudi mesto ene izmed nosilk skupin na EP v Topolčanah. Prijateljsko nogometno srečanje med enajsterico Kluba Jugoslovčanov Edvard Kardelj iz Hamma (ZRN) in selekcijo Hrastnika so prepričljivo dobili domačini z 12:1. Zadetke za selekcijo Hrastnika so dosegli: Glinšek 3, Deželak, Mlakar in Janc po 2 ter Sticher in Muikanovič 1. En zadetek pa so prispevali gostje sami. Častni zadetek za goste je dosegel pri rezultatu 7:0 srednji napadalec Delčić.

Omembe vreden je tudi nastop hrastniških boksarjev na tradicionalni reviji v Mariboru, pripravljene v počastitev Dneva borca. Ne gre toliko za uspeh, kolikor za število nastopajočih. Od 28 nastopajočih jih je kar devet zastopalo hrastniške barve. Mogoče je tudi v tem odgovor zakaj slovenski boks nikakor ne pride na zeleno vejo. V Mariboru so bili uspešni: Lavrenčič, Tahirovič Idriz in Sekulič, neodločeno pa sta boksalca Rebar in Bečirovič.

Revirski šport je po zaslugi ženske ekipe NTK Kemičar dobil prvič v svoji zgodovini tudi zveznega ligaša. Vesna Ojsteršek, Nataša Salmič ter Jolanda in Polona Novak so prepričljivo osvojile prvo mesto v medrepubliški ligi — zahodna skupina. Tako bodo hrastniški ljubitelji namiznega tenisa že od oktobra naprej lahko pozdravili v svoji sredini vse najboljše jugoslovanske igralce s Perkučinovo, Batiničevo, Fabrijevo in drugimi na čelu.

TRIM igre kljub določenemu napredku še niso dosegle željene množičnosti. Po prijavah soedeč (skoraj 90 ekip v sedmih panogah) je kazalo, da bo letos tekmovanje le steklo v širši obliki. Žal pa je tako, da v nekaterih sredinah menijo, da so svojo nalogo opravili že s tem, ko so prijavili ekipe. Pa ni tako. Tudi organizacija same izvedbe tekmovanj zahteva trdo delo in pa precej prostega časa. Tega pa mnogi (vsaj tako zatrjujejo) nimajo. Le kaj ti ubogi »revčki« počno?

Igralci in igralke hrastniškega Kemičarja so tudi letos v vrhu rang list (reprezentanc) najboljših namiznoteniških igralcev in igralk SRS za sezono 1980/81. Tako je na primer Andreja Ojsteršek najuspešnejša članica, njena sestra je na prvem mestu pri pionirkah, Jernej Zalaznik pa med pionirji. Tudi ostali hrastniški predstavniki iger s celuloidno žogico zavzemajo visoka mesta v vseh konkurencah. Tako naj omenimo le še Polono Novak pri pionirkah, Jernej Zalaznik pa med pionirji. Tudi ostali hrastniški predstavniki iger s celuloidno žogico zavzemajo visoka mesta v vseh kon-

kurencah. Tako naj omenimo le še Polono Novak pri pionirkah, Jolanda Novak in Nataša Salmič pri mladinkah in članicah, Tonea Markoviča in Darjana Vizjaka pri članih itd. Je potem mar čudno, da je NTK Kemičar eden najboljših namiznoteniških kolektivov pri nas?...

Na državnem mladinskem ekipnem namiznoteniškem prvenstvu v Foči (za dekleta), so se predstavnice Kemičarja znova izkazale. V konkurenci 12 ekip iz vse države so osvojile izvrstno tretje mesto. Boljše od njih so bile le igralke prvotigaških ekip ljubljanske Olimpije in domače Peručice. Zanimivo, da so slednjo ekipo hrastničanke v predtekmovanju premagale s 5:4. Za ekipo Kemičarja so nastopile: Vesna Ojsteršek, Nataša Salmič in Jolanda Novak.

Ribiči so bili naša najuspešnejša ekipa na letošnjem peteroboju. Prvič so osvojili prvo mesto in se vsaj delno izenačili z nogometiški in rokometiški kar zadeva »polnih mrež«. Res pa je, da je bil njihov ulov še vedno težji. Če ne drugače vsaj v »ribiškem« stilu. Kaj pravijo na to nogometiški in ostali iz »ekspedicije« ne vemo. Najbrž pa bodo iskali priliko za »revanžo« že prihodnje leto na »Peteroboju 82« v Medvodah.

Ena izmed preizkušenj najboljših kajakašev in kanuistov (slalom) za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu (Weles — Anglija) je bila tudi v Liptovskem Mikulašu na Češkoslovaškem. Izmed trojice naših reprezentantov je bil vse tri dni najboljši naš Peter Kauzer, ki je na prvi tekmi zasedel 11. mesto, na drugi 8. in na zadnji 18. mesto. Ostala dva naša slalomista sta bila precej slabša. Skok je bil 10. in 23. Vidic pa 18., 16. in 25. V ekipni vožnji so naši fantje v konkurenci 16 ekip iz osmih držav osvojili solidno 7. mesto.

Kolesarsko društvo Hrastnik je konec meseca maja pripravilo prvi kolesarski maraton — Zasavje 81. Žal je bila udeležba pod pričakovanjem. Na treh progah je skupno kolesarilo le okrog 100 rekreativcev. Kot zanimivost naj še dodamo, da je bila najskromnejša udeležba ravno na hrastniškem startnem mestu (Hrastnik — Litija — Hrastnik), kjer je odšlo na 60 km dolgo pot le 10 kolesarjev. Največ jih je kolesarilo na velikem maratonu (Dol pri Ljubljani — Hrastnik — Dol pri Ljubljani) 50.

Republiško prvenstvo v streljanju z vojaško puško je prineslo velik uspeh Dolskim strelcem. Na strelišču ob Dolenjski cesti v Ljubljani si je članska vrsta SD Ernest Draksler — Marno s 653 krogi pridelala drugo mesto in s tem uvrstitev na državno prvenstvo. Normo za nastop na DP sta izpolnila tudi Stane Kostanjšek (192) in Vili Vidmar (171), ki sta na republiškem prvenstvu osvojila 4. oziroma 5. mesto. Poleg 4. članske ekipe z Dola pa se je na državno prvenstvo uvrstil tudi Franci Rešetar in sicer v konkurenci strelcev z MK puško. Rešetar je bil z 488 (norma 485) deseti, ekipno SD Rudar pa z 1866 krogi četrti.

Ekipe Kemičarja ni uspela na kvalifikacijah za popolnitev medrepubliške lige zahodna skupina. Republiški prvaki Darjan Vizjak, Tone Markovič, Karli Medved in Franci Žerko so v Zadru izgubili oba dvoboja. Tako proti ekipi Sarajeva kot proti domačinom so Hrastničani pretrpeli prepričljiva poraza (2:5 in 1:5), ter bodo še nadalje igrali v republiški namiznoteniški ligi kjer bodo bržčas imeli dokaj zahtevno nalogo v kolikor želijo ponoviti uspehe zadnjih let.

Ambicije naših predstavnikov na letošnjem svetovnem prvenstvu v vožnji s kajaki in kanuji na divjih vodah v Bali (Weis) so bile najbrž precej večje od dejanskih in realnih možnosti. Rezultati so potrdili, da še vedno spadamo neke v srednje evropski razred. Sicer pa je bil za podrobnejše opazovalce naših »divjeh vodaških« razmer razplet na svetovnem prvenstvu pričakovan. Kolikor seješ — toliko žanješ!?

Celi teden (od 5.—12. 7.) je bil na bazičnih pripravah v Hrastniku doberšen del naše mlade garniture, ki je v začetku tega meseca nastopila na Evropskem pionirskem in mladinskem namiznoteniškem prvenstvu v Topolčanah na Češkoslovaškem. Zanimivo, da so priprave potekale v privatni režiji. Zunanji igralci so se pre-

hranjevali in prenočevali pri svojih gostiteljih — največ pri družini Ojsteršek.

Informativno ponavljamo spisek kategoriziranih in perspektivnih športnikov občine Hrastnik za sezono 1981. Zvezni Razred: Peter Kauzer, Franc Barič, Drago Vovk, Robert Halzer (kajakaštvo), Rajmund Cvetko, Franc Rešetar (streljanje). Perspektivni športniki: Vesna Ojsteršek (namizni tenis), Drago Delič (kajakaštvo) in Milan Leskovšek (kolesarstvo). Poleg teh pa naj omenim še Andrejo Ojsteršek (namizni tenis) ki ima status športnice mednarodnega razreda in Jožeta Urha (namizni tenis) s statusom športnika zveznega razreda.

Jani Goltes je osvojil prvo člansko trofejo hrastniških kolesarjev. Trofejo ML (Miran Leskošek) je osvojil po preizkušnji v dirki na kronometer, cestni in gorski dirki. Zanimivo, da je trofejo izdelal sam Miran Leskošek trenutno edini Hrastniški kolesar z nazivom perspektivnega športnika. Miran iz solidarnosti na tem tekmovanju ni nastopil. Njegova prva in druga gesta zaslužita tako pozornost kot pohvalo.

A-forizme ali kakorkoli že hočete imenovati te kratke zapise, je tudi tokrat zbral, pa po svoje uredil in zapisal Jože Premec.

Namizni tenis

Zadnji, predvsem neresnični in protislovni članki, ki so se pojavili v dnevnem časopisju in ki so naravnani na videz nerealne želje namiznoteniškega kluba Kemičar ob uvrstitvi njegove ženske ekipe v prvo zvezno namiznoteniško ligo, so precej razburili hrastniško športno javnost.

Lansiranje imen Jelerjeve, Kervine, Džankičeve in še nekaterih igralcev, ki naj bi okrepile novega ligaša so del taktične poteze sredine kjer trenutno igra najboljša slovenska namiznoteniška igralca — Hrastničanka Andreja Ojsteršek. Zakaj takšne alarmantne in neresnične vesti, najbrž ni težko uganiti. Konec koncev je takšna oblika pisanja tudi več ali manj stalna oblika športnega časopisja. No druga, v danem trenutku bolj pomembna stvar tega pisanja pa je, da o teh navideznih načrtovanih drugih v NTK Kemičar niso bili seznanjeni in zavoljo tega tolikanj bolj presenečeni.

Dejansko stanje je seveda bistveno drugače. Povedati je namreč treba, da so v vodstvu NTK Kemičar o nastali situaciji tehtno premislili. Njihovo stališče je jasno: v prvo ligo naj gre ekipa le ob privolitvi širše družbene javnosti, ki ji naj skuša zagotoviti tudi materialno osnovo in pa ob takšni igralski zasedbi, ki bo zagotavljala obstoj in perspektivo. Nikakor pa si ne želijo trošenja družbenih sredstev za eno samo sezono nastopanja v zvezni ligi.

O takšni odločitvi vodstva NTK Kemičar je razpravljal tudi Izvršni odbor hrastniške TKS in se z usmerjeno naravnostjo v celoti strinjal.

Takšna stališča so bila prenesena tudi na občinsko konferenco

SZDL, preko katere je tudi stekla celotna akcija, katere cilj je jasen. Širša občinska družbena skupnost naj odloči, če Hrastnik potrebuje tako kvaliteten šport in s tem v zvezi tudi zagotovi materialno osnovo za nemoteno delovanje kluba kot tudi njegov nadaljnji razvoj.

Ob tem je bilo tudi ocenjeno, da je najbolj smotno in logično hkrati, da se v matični klub vrne Andreja Ojsteršek, kar je družbeno sprejemljivejše, kot da klub »ojačajo« razslužene igralke, katerih redno nastopanje ni zanesljivo, v drugi skrajnosti pa pomeni prej oviro kot pa realno možnost za nadaljnji razvoj tako kluba kot ekipe same. S tem v zvezi je bilo tudi ocenjeno, da se o dejanskem stanju obvesti širša športna javnost, NTK Kemičar pa po uradni poti zahteva izpisnico za igralko Andrejo Ojsteršek. Poudariti je namreč treba, da doslej uradno ni bila izstavljena zahteva za vrnitev omenjene igralke.

Za lažje razumevanje naj dodamo, da tako Andreja Ojsteršek kot Jože Urh živita in trenirata redno v Hrastniku, za republiško selekcijo Olimpije pa le nastopata na tekmovaljih. V Hrastniku so prepričani, da s takšnimi stališči nikakor niso v nasprotju z znanimi portoroškimi sklepi in še manj z začrtanimi potmi razvoja vrhunškega športa v Sloveniji. Kajti ponovno je treba poudariti, da je ženska ekipa Kemičarja okrepljena s starejšo sestro Ojsteršekovih, ocenjena s strani strokovnjakov kot ena najperspektivnejših v državi. Sam HTK Kemičar s širšim revirskim področjem pa je že dalj časa eden najmočnejših namiznoteniških centrov pri nas. J. P.

Plenum slovenskih knjižničarjev v Hrastniku

Knjižničarji vse Slovenije smo združeni v Društvu bibliotekarjev Slovenije. To društvo se sestane vsako leto dvakrat: najprej na razširjeni seji (v spomladanskem času), nato pa še na strokovnem posvetovanju in vsako drugo leto na običnem zboru društva (v jeseni).

Letošnjo pomlad je imel Hrastnik — natančneje Kulturno-rekreacijski center 14. oktober Hrastnik, v katerega sestavi je tudi Ljudska knjižnica Hrastnik — prijetno dolžnost, da je gostil slovenske knjižničarje. 8. maja 1981 so se v čudovitem spomladanskem vremenu zbrali na spomladanskem plenumu oziroma razširjeni seji Društva bibliotekarjev Slovenije v poslovno stanovanjski zgradbi v Hrastniku. Prišli so predstavniki iz vse Slovenije — od Primorske, Notranjske, Dolenjske, Gorenjske, Stajerske, Koroške, pa tja do Prekmurja — vsi z željo in namenom, da se pogovorijo o težavah in problemih, ki tarejo knjižničarje in knjižničarstvo kot stroko.

Za uvod je predsednik Društva bibliotekarjev Slovenije tov. Ignac Kamenik pozdravil udeležence plenuma, predvsem pa vabljenega gosta — med drugimi so se plenuma udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in kulturne skupnosti v Hrastniku, predsednik Skupščine občine Hrastnik in predsednik republiškega komiteja za kulturo in znanost dr. Iztok Winkler.

Po pozdravnem govoru predsednika Skupščine občine Hrastnik ing. Franja Krsnika, v katerem je vsem udeležencem zaželel prijetno počutje in mnogo uspehov pri njihovem nadaljnjem delu, je tov. Marija Vučetič prebrala uvodni referat, katerega tema je bila: Splošno-izobraževalne knjižnice v Zasavju in problemi njihove organiziranosti. Najprej je kronološko opisala razvoj zasavskih knjižnic od prvih zametkov v prejšnjem stoletju, prek uspešne rasti med obema vojnama, popolnega uničenja v drugi svetovni vojni in ponovne rasti knjižnic po osvoboditvi, vse do današnje organizirane knjižnične mreže v Zasavju. Omenila je leto 1961, ko je bil sprejet prvi zakon o knjižničarstvu, ki je med drugim določil, naj bodo matične knjižnice po posameznih občinah nosilci razvoja knjižničarstva nasploh. Pomembna za nadaljnji razvoj zasavskih knjižnic je bila ustanovitev kulturnih skupnosti po posameznih občinah, saj so bili s tem zagotovljeni viri financiranja, knjižničarstvo pa je zavzelo prioritarno mesto v kulturnem razvoju posameznih občin. Spregovorila je tudi o problemih, ki tarejo zasavske knjižnice: predvsem o prostorski stiski, vprašanju kadrov, medsebojnem sodelovanju in ne nazadnje o organiziranosti posameznih knjižnic.

Po referatu se je razvila diskusija, v kateri je sodelovala

tov. Joža Konjar iz Litije, ki je podrobneje opisala stanje litijske knjižnice in njihove probleme.

Glavna tema razširjene seje pa je bil osnutek novega zakona o knjižničarstvu, kot ga je predlagal izvršni svet Skupščine SR Slovenije z dne 21. 4. 1981. O njem je najprej razpravljal tov. Tomo Martelanc, direktor Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, nato pa še cela vrsta razpravljalcev. Njihove misli in mnenja bi lahko strnili predvsem v dve načelni pripombi na osnutek:

1. Najprej so to matične knjižnice: predloženi osnutek predvideva delitev republiške matične dejavnosti na več knjižnic, kjer bi bila Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani samo osrednja ne pa dejansko republiška matična služba kot je to doslej. Učinkovito matično dejavnost je mogoče izpeljevati izključno po načelu teritorialne matičnosti. Drugače povedano, na področju občine skrbi za matično dejavnost občinska matična knjižnica. Ta lahko sicer del svojih odgovornosti kot matična knjižnica poveri drugi knjižnici, vendar le ob soglasju ustanovitelja oziroma financerja.

Predloženi zakonski osnutek pa enovitost matične dejavnosti ruši že v osnovi, tj. v sami občini in tudi na republiški ravni. Predvideva namreč zmes teritorialnega in strokovnega načela. To pomeni, da iz teritorialne celote trga izven skrbi občinske matične knjižnice vse visokošolske in specialne knjižnice. Drugače povedano — vse knjižnice v združenem delu — razen v osnovnih in srednjih šolah — bi bile v okviru drugega sistema, ki bi navpično posegal v krajevne skupnosti in na območje občin, ne da bi upošteval interese in zahtevo po knjižnicah in knjižnici na določenem področju.

2. Druga pripomba se nanaša na predloženi strokovni svet za knjižničarstvo SR Slovenije: če bo svet kot nova družbena institucija na tem področju sprejet, velja dodobra premisliti, proučiti in opredeliti njegovo funkcijo in naloge, upošteva je pri tem tudi dosedanja organizacija in obstoječe institucije v knjižničarstvu SR Slovenije.

Drugi del plenuma je bil posvečen predvsem društvenim problemom: predlagan je bil osnutek programa jesenskega strokovnega posvetovanja, kot kraj zborovanja je bila omenjena Rogaška Slatina, kot čas pa zadnje dni oktobra.

Ker bo jesenskemu strokovnemu posvetovanju letos spet pridružen občini zbor, so bili ob tej priložnosti evidentirani novi člani upravnega odbora in predsedniki strokovnih komisij društva.

V poznih popoldanskih urah so si udeleženci plenuma ogledali še novozgrajeno knjižnico Toneta Seliškarja v Trbovljah.

Marija Vučetič

Antonu Lipavšku v slavo!

Boleče se je oglasila gasilska sirena, ko smo se dne 9. 6. 1981 na pokopališču na Dolu za vedno poslavljali od našega dragega Toneta. Z velikim začudenjem smo prejeli neverjetno in kruto vest, da našega Toneta ni več med nami. Nismo mogli verjeti, da je to resnica, vendar smo morali to kruto vest sprejeti. Le nekaj ur je poteklo, saj je še v petek na popoldanski izmeni vestno opravljal svoje delo, vendar in zdrav, vsaj dozdevalo se nam je, da je zdrav, zjutraj pa smo že zvedeli za žalostno vest, da je ponoči nehalo biti njegovo srce.

Vsi, ki smo ga poznali, bili prisotni z njim pri delu, vsi tisti ki smo ga v resnici cenili in spoštovali, kot človeka, sodelavca, znanca in prijatelja, zaradi njegove skromnosti in marljivosti pri delu, smo ob sporočilu, da je prenehalo biti njegovo srce, bili globoko prizadeti. Bil je eden izmed redkih, ki

ni nikoli znal reči ne, ki nikoli ni nerazpoložen prišel na delo. Vedno nasmejan, a tih in miren, je pomirjajoče vplival na sodelavce. Službo je opravljal vestno, pri sodelavcih je bil spoštovan, saj je za vsakega našel lepo besedo, vsakemu je rad pomagal in mu nudil pomoč.

Rodil se je 31. 12. 1942 v Ponragu pri Žalcu v rudarski družini, kjer je bil oče zaposlen kot rudar v rudniku Zabukovica. Družina je bila precej številna, saj je imel še osem bratov in sester. Tudi njega je veselil rudarski poklic, ter je tako odšel po očetovih stopinjah in obiskoval rudarsko šolo v Velenju. Pozneje se je zaposlil kot rudar pri rudniku v Trbovljah, ter delal na raznih deloviščih. Od 11. 7. 1973 pa je bil že zaposlen v Steklarni Hrastnik, kot delavec v TOZD 5 — transport.

Med tem časom si je našel tudi pridno ženo ter vzgojil dva ljubka otroka, sina Romana in hčerko Mirico, ki ga bosta zelo — zelo pogrešala.

Priden kot je bil v službi, je bil delaven tudi doma. Kupil si je v Gorah kmetijo ter se lotil dela in modernizacije z vso vnemo in zagnanostjo, kar lahko stori samo človek, ki ljubi svojo zemljo. Pogrešali ga bodo tudi pripadniki teritorialne enote, saj je bil kot vojaški starešina zelo priljubljen in spoštovan, vsi so bili radi pod njegovim poveljstvom. Razredčila se je tudi gasilska enota v Turju, kjer je bil prizadeven član gasilskega društva.

Nepopisna bol, ki bo ostala v naših srcih ob njegovi prerani smrti. Edino, kar lahko storimo za njega kot sodelavca, je to, da mu obljubimo, da nam bo ostal za vedno v spominu. Naj mu bo lahka domača slovenska gruda, katero je tako neizmerno ljubil.

Za vas s področja kozmetike

SONCE — IZVOR ZDRAVJA IN ŽIVLJENJA

Vsi smo željni sonca in toplote, saj vpliva na zdravje, na lepoto in razpoloženje, toda — sonce lahko tudi škoduje!

Na vprašanje, v čem je blagodejno delovanje sonca — dobimo v grobih potezah naslednji odgovor: sončni žarki so glavni povzročitelji sprememb v našem organizmu; ugodno delujejo na krvni obtok, na delovanje dihalnih organov, na imunost organizma proti raznim boleznim pozimi in v času raznih epidemij.

Toda, potrebno je vedeti naslednje: kolikor sonce zdravemu telesu koristi, toliko so njegovi učinki lahko tudi škodljivi: bolezen se lahko poslabša in bolnik je po sončenju še bolj izčrpan kot prej.

Preden se odločite za sončenje, poiščite nasvet pri zdravniku.

KAKO SE JE TREBA SONČITI?

Telo je treba postopoma privajati na sonce. Najprej samo 15—20 minut, nato pa vedno dlje, dokler koža ne dobi določene imunosti.

Dokazano je, da po 50 minutah sončenja koža več ne porjavi, ker se celice, ki proizvajajo pigment, porabijo. Razen tega lahko prehitro dosežena porjavlost prinese nezaželene posledice: mehurju, ki se kasneje luščijo in puščajo madeže na koži. Pred sončenjem je ličenje nepotrebno (nezaželjeno), treba je celotni koži telesa omogočiti čim bolj neposreden stik s soncem.

Najlepše boste porjavili, če se boste sončili zgodaj zjutraj, ker bo na ta način koža manj iritirana.

Prav tako je treba sonce izkoristiti po peti uri popoldne, ko ni v zenitu in sončni žarki padajo poševno na površino zemlje.

Najbolj nevarno je sončenje opoldne, ko žarki padajo pravokotno.

Sončenje je treba začeti s petimi minutami, potem pa vsak dan postopno podaljševati čas sončenja za pet minut (... do pol ure). Sončenje je mnogo bolj učinkovito, če se gibljete med sončenjem. Pa še nekaj praktičnih nasvetov, ki lahko preprečijo neprijetna presenečenja na letovanju:

— Alergija lahko nastane zaradi občutljivosti na sonce, morsko vodo in zrak. Zaželjeno je izogibati se alkohola in določene hrane.

— Alkohol pospešuje potenje in s tem zavira rjavenje, zato ga vsaj podnevi ne pijte.

— Celulit lahko do določene mere odstranimo z masažo z valovi in plavanjem. Pazite na pravilno prehrano!

— Čaj pomaga pri pigmentaciji kože, daje lepo barvo, zdravje in čvrstost.

— Prehrana poleti mora biti zdrava: meso in ribe na žaru, kuhana ali surova zelenjava, presno sadje, nemastni mlečni izdelki. Odrecite se sladkarij in pazite, da se ne zredite.

— Karotin jača kožo in pospešuje temnenje. Nahaja se v korenju, marelicah in nekaterih kozmetičnih preparatih.

— Kuproza »ne mara« sončenja, ker se razširjajo kapilare in stanje se slabša. Namesto sončenja izkoristite »zračne kopeli« v senci dreves.

— Krčne žile ne prenesejo sonca. Masaža z valovi in plavanje zelo koristijo.

— Sredstva za sončenje so vsakomur potrebna. Obstojajo različne vrste za vsak tip kože in namen.

— Obraz zahteva posebno zaščito (npr. mandljevo olje).

— Morski zrak pospešuje temnenje kože, ker vsebuje jod. Znatno vpliva tudi na nastajanje rdečih krvnih teles. Čim več ga izkoriščajte, ker je bogat z ozonom in solmi.

Upam, da ste našle vsaj kakšen koristen nasvet. Pa ugodne počitnice vam želimo!

Dipl. kozmetičarka
Snezana Krstić

DAROVALI KRI
HALZAR VILI — ročni pihalec TOZD I
OBLAK JOŽE — ročni pihalec TOZD I
PUFLER IVAN — ročni pihalec-brigadir TOZD I
SRŠEN EDVARD — ročni pihalec TOZD I

SUNTA ANTON — strojni steklar-brigadir TOZD I

ZALAZNIK JERNEJ II — ročni pihalec TOZD I

KRVEDAJALCEM ISKRENA ZAHVALA!

Kadrovska služba

ZANIMALO VAS BO

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU JUNIJU

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase
NENADOVIČ VINKA — odnašalec stekla, SPAHIČ HALIL — predstiskalec

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

TOLJAGIČ DUŠAN — vlagalec v Gilon, PAVELŠEK IGOR — odnašalec paketov, IBRALIČ MEVLUDIN — vlagalec v Gilon, MIHAJLIK ANICA — kontrolor stekla, MIKLIČ ANDREJ — pomočnik strojnika

TOZD — dekorirnica s satinirnico

PEPELNJAK ANICA — pomožna delavka

TOZD — energetika in ostale delavnice

JOVIČ DRAGICA — čistilka pisarn

DS — skupnih služb

REDNO DELOVNO RAZMERJE:

KREŽE MIROSLAVA — perica, BIZJAK IZIDOR — konstruktor, PAVLIČ ing. IVAN — samostojni projektant, JOSIČ MARICA — čistilka garderob.

ZA DOLOČEN ČAS:

STOKLASA NEVENKA — obratunovalec osebnih dohodkov, OCVIRK MARICA — pomožna delavka v počitniškem domu Bohinj, BOČKO STANISLAV — referent za socialno delo, GRAMATOVIČ ANDA — pomožna kuharica v počitniškem domu Portorož.

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU JUNIJU

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

SPORAZUMNO

LAZIČ RADICA — kontrolor stekla

TOZD — dekorirnica s satinirnico

RUTAR SILVA — pomožna delavka

SAMOVOLJNO

TOZD I — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

TRAILOVIČ DRAGIŠA — odnašalec stekla, VANČIČ DRAGAN — odnašalec stekla, DŽEKANOVIČ RAJKO — odnašalec stekla, JOVIČ BRANKO — odnašalec stekla.

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

BAŠIČ FADILA — kontrolor stekla

TOZD — energetika in ostale delavnice

MRKALJEVIČ JAŠAR — delavec težak na transportu

DS — skupnih služb

MITROVIČ MARUŠA — čistilka v samskem domu

IZKLJUČENI IZ DO

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

VEJO ŠERIF — pomočnik strojnika

UMRLI

TOZD — energetika in ostale delavnice

LIPOVŠEK ANTON — delavec težak na transportu

POROČILI SO SE

HLASTEC LEONARDO — pomožni oblikovalec in BARIČ LORA

BLATANČIČ ANKICA — kontrolor stekla TOZD II in KRŠIČ BRANO — pomočnik strojnika TOZD II

DELIČ ŽIVKA — kontrolor stekla TOZD II in KLOBAS MILENKO

PRIRASTEK V DRUŽINI

ROTIČ ZEJNA — kontrolor stekla TOZD II — hči ALMIRA

JECL ROMANA — menjalec klešč in modelov TOZD I — hči ANDREJA

HAUPTMAN RADO — ključavničar TOZD V — sin SEBASTIJAN

HALILOVIČ HAMDJA — vlagalec v Gilon TOZD II — sin HAJRO

POLAK IVANKA — natikalka MP težka TOZPD L — hči SUZANA

TOČAKOVIČ LJUBIMKA — odnašalka stekla TOZD L — hči VIOLETA

BAJDA MAJDA — izpihalka TOZD I — hči KARMEN

JOVANOVIČ JOKA — kontrolor stekla TOZD II — sin SLAVIŠA

SKORJANC DANICA — kontrolor stekla TOZD II — hči NATAŠA

KREŽE DRAGO — referent za SLO in CZ DSSS — sin ALEŠ

ŠTEH GOJMIR — kontrolor v finančnem knjigovodstvu DSSS — sin BOGDAN

KINOPREDSTAVE V HRASTNIKU IN NA DOLU

Kino Delavski dom Hrastnik

Film: ŠTIRJE NORCI, amer. komedija, predstave v soboto 15. in nedeljo 16. 8. ob 17. in 19. uri ter v poned. 17. 8. ob 19. uri.

Film: SNEGULJČICA IN SEDEM PALČKOV, Walt Disneyev risanko predvajamo v soboto, 15. in nedeljo 16. 8. ob 10. uri — MATINEJA.

Film: MODRI VOJAK (SOLDIER BLUE) amer. western, predvajamo v sredo, 19. 8. ob 17. in 19. uri ter v četrtek 20. 8. ob 19. uri. Zaradi krutih prizorov pokola Indijancev ne priporočamo rahločutnim, prav tako ni primeren za otroke mlajše od 15 let!

Film: EMILLY angl. erot. kom. je angleški odgovor na slovito EMMANUELLE. Predstave bodo v soboto, 22. in v nedeljo 23. 8. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek ob 19. uri. Otrokom ne dovolimo ogleda!

Film: PEST GNEVA (FIST OF FURRY II. del z Bruce Leejem) Hong Kung-fu film predvajamo v sredo, 26. in četrtek 27. 8. ob 17. uri.

Film: ŠPANSKA MUHA angl. komedija, predvajamo v sredo, 26. in četrtek 27. 8. samo ob 19. uri. Film ni primeren za otroke!

Film: BEG S PLOČNIKA oz. PROSTITUTKA IZ MARSEILES fran. ljub. dramo predvajamo v soboto, 29. in nedeljo 30. 8. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 31. 8. ob 19. uri. Film ni primeren za otroke!

Film: SINOVI VELIKE MEDVEDKE nem. western, predvajamo kot matinejsko predstavo v soboto in nedeljo 29. in 30. 8. ob 10. uri.

Film: STROJI SMRTI amer. akc. film, predvajamo v sredo, 1. 9. ob 17. in 19. uri in četrtek 2. 9. ob 19. uri.

Film: AMERIŠKI GIGOLO: amer. ljub. drama, predvajamo v soboto, 5. in nedeljo, 6. 9. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 7. 9. ob 19. uri.

Film: ŽEPNI LJUBIMEC: amer. erot. kom., predvajamo v sredo, 9. 9. ob 17. in 19. uri in v četrtek, 10. 9. ob 19. uri. Film ni primeren za otroke!

Film: KATARINA IN CO. fr. komedija predvajamo v soboto, 12. in v nedeljo 13. 9. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 14. 9. ob 19. uri.

Film: LAŽNJIVI KLJUKEC (PUSTOLOVŠČINE BARONA MUNCHAUSENA) predvajamo v soboto 12. in nedeljo 13. 9. ob 10. uri — MATINEJA!

Kino Dol pri Hrastniku

Film: PEST VELIKEGA ZMAJA (FIST OF FRUUY I. del) z Bruce Leejem predvajamo v soboto 15. 8. ob 19. in nedeljo 16. 8. ob 18. uri. (II. del filma je na sporedu v kinu Hrastnik 26. in 27. 8.)

Film: SNEGULJČICA, Disneyev mojstrovino predvajamo v nedeljo, 16. 8. ob 16. uri.

Film: DVOBOJ NA MISSOURIJU — amer. western z Marlon Brandom in Jack Nickolsonom predvajamo v soboto 22. 8. ob 19. uri in nedeljo 23. 8. ob 18. uri.

Film: DIVJA DIRKA: amer. akcijski film, predvajamo v soboto, 29. 8. ob 19. uri in nedeljo, 30. 8. ob 18. uri.

Film: SINOVI VELIKE MEDVEDKE, nem. western predvajamo v nedeljo, 30. 8. ob 16. uri.

Film: SUPERMOŠKI, angl. erot. satiro predvajamo v soboto, 5. 9. ob 19. uri in nedeljo, 6. 9. ob 18. uri. Film ni primeren za otroke!

Film: POTEPUH SAM amer. avant. predvajamo v soboto, 12. 9. ob 19. uri in v nedeljo 13. 9. ob 18. uri.

Film: LAŽNJIVI KLJUKEC (PUSTOLOVŠČINE BARONA MUNCHAUSENA) predvajamo v nedeljo, 13. 9. ob 16. uri.

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK!

KRC »14. oktober« Hrastnik

Dopisujte v naše glasilo!

22. julij - Dan vstaje

Izza hribov je v vsej svoji mogočni luči vstalo sonce in razvilo svoje zlate pramene v zgodnje jutro. Tisoči drobnih biserov se je zableščalo v rosnih travah, nad strehami so zaprhutali sivi golobi, ptice so kljub rani uri odprle drobne kljunčke, da bi sončnemu poletnemu jutru zapele v pozdrav... V tem hipu je veter, ki je nežno šelestel v krošnjah vitkih topolov, od nekod prinesel borbeno pesem, ki se je iz nekega stanovanja razlegala v bleščeče jutro... Ljudem, ki so obstali sredi tega jutra, se je zazdelo, da so šele sedaj občutili tisti pravi, svobodni dih življenja, ki ga dan za dnem — ko hitijo na delo — ne opazijo. V tem jutru, ki je obetalo, da se bo razcvetelo v dela prost, vendar živahen dan, pa ga je bilo povsod čuti. In kakor da bi zastave, ki so visele na drogih, hoteli to potrditi, so ponosno zaplapolale v vetru. Jutro je postalo ena sama pesem — pesem življenja, pesem radosti, pesem svobode...

In v nekem tihem stanovanju, ob belo pogrjnjeni, praznični mizi, kjer se poleg zajtrka bohoti šopek cvetja — dvoje starejših ljudi, ki drug drugemu nemo bere ta iz pogledov: »Ali se še spominjaš...«

Koliko besed bi bilo lahko izrečenih! In vendar, ko hoče reči nekaj, kar bi bilo le drobec tistega, kar se je v resnici zgodilo — ti beseda zastane. Tako raje molčiš, obmiruješ v tihem jutru in pustiš mislim, da odhitijo nazaj v preteklost, v našo bližnjo, s kravo zapisano preteklost, ki je obrodila tolikšne sadove. Spomini zbežijo, se plaho dotikajo imen, obrazov, likov ljudi, ki so toliko žrtvovali za našo svobodo — za naša bleščeča, ponosna, mirna jutra, katerih tišino ne motijo vojnih viharji.

S tem poletnim jutrom, ki se je razžarilo v vsej svoji čisti in hkrati mogočni lepoti je vstal praznik: Dan vstaje slovenskega naroda. Odveč bi bilo razpravljati, kaj ta praznik pomeni že sam naziv in pogled v svobodno jutro povesta dovolj.

Tudi Steklarna miruje v tem tihem, a še dremotnem jutru. Cesta, ki pelje mimo nje, je vsa bleščeča, obsijana od jutranjih žarkov. Na drogih ob tovarni plapolajo zastave. V številnih oknih tovarne se bleščeče odbijajo snopi žarkov... Svoboda, mir... Tudi Steklarna praznuje, vendar tega dne praznuje dvojni praznik: Dan vstaje in hkrati Dan steklarjev.

Tovarna povsem nikdar ne miruje in tudi v tem jutru so nekateri delavci na svojih delovnih mestih. Vendar se zdi, da so jim v tem jutru besede jasnejše in misli svetle, kajti spremlja jih topel občutek, da njihove družine v tej zgodnji uri še spijo miren sen v varnih domovih. Vendar tisti delavci, ki v tem jutru niso na svojih delovnih mestih, niso ostali doma. V tem čudovitem jutru, ki je obetalo, da se bo razcvetelo v čudovit dan, so v skupinah dobre volje odšli v Gore, kjer se je ob 10. uri pričela slovesnost z bogatim kulturnim programom.

Sonce je zahajalo, ko so se v skupinah vračali v dolino. Spremljali so jih poslednji sončni žarki.

Na poti so se ozrli — povsod čudovita lepota: oblaki so bili rdeče obrobljeni in nebo na zahodu je plamenelo, kot bi hotelo z rdečo barvo dodati poseben pečat temu dnevu. Visoko nad njimi so proti soncu poletele ptice, vračajoče pa je hkrati obšel topel občutek svobode, iz katerega je dihala topla hvaležnost do tistih, ki so pred 40. leti s puško v roki pohiteli naprej, svobodi naproti — niso imeli kril, vendar jih je skozi številne, težke borbe nosila svetla zavest in trdna vera, da bodo dosegli luč svobode. Verjeli so, da svoboda mora priti — čutili so jo nekje na obzorju — vedeli so, da je kot jutro, ki vstane po dolgi noči. Verjeli so, borili so se v tej veri, u-

mirali so zanjo in — zmagali. Mi živimo z njihovo, tako krvavo pridobljeno dediščino; z delom in z izobraževanjem je čuvamo za bodoče rodove. Hkrati pa čuvamo tudi svetle spomine na vse tiste, ki so za lepši jutri darovali največ, kar so imeli — svoje življenje...

Vračali so se delavci na svoje domove, polni novih vtisov in lepih spominov, polni prešerne radosti. Za njimi je na zahodu v škrlatni luči umiralo sonce, ki bo zjutraj znova zažarelo. Tovarna, ki jo vodijo delavske roke, bo spet zaživela svoje vsakdanje življenje, v srcih pa bodo na ta dan nedvomno ostali lepi spomini.

Danijela Tovornik

Tito - partija - mladina - akcija

Zdravo! Po mesečnem premoru smo spet tukaj z vami. Nekateri se v teh trenutkih namakate v morju, drugi smo se že, nekateri pa se še bodo. Torej tisti, ki smo se lepo odpočili, smo vam v tej številki Glasila mladih pripravili kar zanimiv kupček prispevkov, katere je vredno prebrati. Slaba vest nas je prisilila, da vam v tej številki bolj obsežno podamo informacije o mladinskih delovnih akcijah, ki so se jih udeležili mladi iz vse občine in seveda tudi iz delovne organizacije - Steklarne Hrastnik.

Mladinsko prostovoljno delo je v Sloveniji s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem pridobilo kvaliteto, ki je hkrati temeljna usmeritev za nadaljnje delo na tem področju. Tovariš Franc Šetinc je na enem izmed podpisov samoupravnega sporazuma o MDA dejal:

»Mladinske delovne akcije niso nikakršna romantika, to je trdo delo in hkrati velika šola življenja, ki spreminja delo v radost in učenje. Objekti, ki nastajajo pod rokami pridnih mladih rok, so gospodarsko pomembni, vendar so še pomembnejši, ker pomagajo privzgajati mladim čut za zavestno disciplino, za tovarištvo, za požrtvovalnost, za solidarnost. Poleg ekonomske imajo torej tudi širšo idejnopolitično, moralno in kulturno razsežnost. Na teh akcijah se mladi ljudje v praksi organizirajo ne samo za delo, temveč tudi za demokratično, samoupravno življenje. To je zares prava šola samoupravljanja, hkrati pa tudi nekakšna mladinska delovna univerza in kovačnica socialistične zavesti.«

Mladi naše občine Hrastnik so se letos udeležili naslednjih MDB:

1. MDB Rdeči Revirji — Bela Krajina 81 od 1. 6. do 26. 6. 81
2. MDB 3. Julij — Posočje 81 od 4. 7. do 1. 8. 81

(organizator MDB je OK ZSMS Hrastnik)

3. MDB Bratska mesta, ki sodeluje v tretji izmeni

Naj posebej poudarim še to, da se je izključno iz naše delovne organizacije 9 mladincev udeležilo MDB Steklarju Jugoslavije v Sarajevu — SORA 81. Brigadirji so odšli na pot že 31. 7. 81 in v teh dneh, ko vi berete te vrstice, že štejejo koliko žuljev so si pridobili s svojim delom. Kajti novo pravilo za pridnost ni po brigadirsko več udarniška značka, temveč čim večje število žuljev... Upamo, da jim ni hudo, prepričani pa smo, da nam bodo po končani akciji 30. 8. napisali svoja doživetja iz akcije v osrčju Bosne in Hercegovine.

Toda, če smo že pri akcijah, naj vas spomnim še na eno akcijo, ki pa ni zveznega razreda, pa tudi ni odraz besed, ki jih je navedel tov. Šetinc, temveč je le zavest mladincev iz Steklarne Hrastnik, ki so se v julijskih dneh odločili, da olepšajo peskovnike pred tovarno. Kljub sklepu predsedstva KS ZSMS Steklarne Hrastnik, da se akcija naj udeleži čim več mladincev iz posameznih OO ZSMS, smo lahko z žalostjo opazovali 7 mladincev, ki so popoldan 10. 7. čistili okrasno grmičevje. Kaj češ?

Če človek nima svoje zavesti, potem mu jo tudi kdo drug ne more viliti v glavo! Če pa bi se le-to dalo storiti, ojoj, bilo bi idealno.

Anita

Jugoslavija

Verjetno marsikdo med nami ne ve, da naša delovna organizacija štipendira kar precejšnje število srednješolcev, višješolcev in visokošolcev. Pri pregledu Glasila učencev centra strokovnih šol iz Zagorja, smo med kupom prijernih prispevkov našli tudi pesem, ki jo je napisal naš štipendist Andrej Miklič. Pa jo sami preberite, da boste ugotovili, da ima fant res smisel za poezijo.

Jugoslavija,

kako lepa si ti —

lepša si kakor rožica,

lepša kot mavrica,

ki izginja po dežju.

Jugoslavija,

Šest si narodov rodila,

v vojnah si se prekalila,

si kri prelivala in se borila

za pravične, srečne dni

v novi Titovi Jugoslaviji.

JUTRO

Prijetna toplota, zadovoljstvo na obrazih, umirjenost in enakomerno dihanje. Vsi se tako dobro počutimo. Spimo, sanjamo o svojih domovih, svojih dragih, svojih domačih...

Nenadoma in silovito pa se odpro vrata in glej ga zlomka od požarnega:

»Vstani!«

Obrne se on, obrnem se jaz, zapre vrata on, zaprem oči jaz. On pa spet: »VSTANI!«

Iz premišljanja ali bi vstali ali ne, pa nas končno prebudi Marko s svojim prijetnim glasom: »Dajmo fantje, vstanite.« Končno le zlezemo iz postelj, se na hitro oblečemo in stečemo k jutranji telovadbi. Še vsi zaspani poslušamo našega Milana, ki vodi telovadbo in za njim ponavljamo vaje ter razgibavamo svoje brigadirske kosti. Dokončno pa nas osveži hladna voda in nato pogovor, pripovedovanja o doživetjih prejšnjega večera.

Se predno dodobra pospravimo ležišče zaslišimo: »Zbor!« Seveda, postrojavanje, zapenjanje uniforme, poravnavanje vrste. »Stoj mirno, da bomo lahko dvignili zastavo!« se sliši komandantov glas, kajti ob dviganju zastave vsako jutro in ob naši himni moramo stati mirno, čeprav nekateri že premišljujemo o delovišču, o popoldanskim zabavam. Tihom poslušamo dnevno zapoved, ter se nato v gospej redu odpravimo na zajtrk. Steče pogovor, malo se šalimo, mogoče tudi obrekujemo. Čas pa se vseeno vleče. Čakanje je dolgo, avtobusa pa ni od nikoder. Končno ga zagledamo, avtobus, ki mu v šoli pravimo tudi »transporter«, pač zaradi svojih potnikov in podpisov verjetno vseh brigad, ki se doslej sodelovale na akciji. Primemo vsak svoje orodje, se povspnemo na transija, zapojemo pesem in čakamo na znak, da izstopimo ter začnemo z delom. Tako so si v brigadi vsa jutra enaka, pa vendar tako različna od vtisov prespane noči, po doživetjih iz prejšnjega dne, ... jutro. VOBO

NA KRATKO

Kljub zadostnemu številu prispevkov, ki so prispeli v uredništvo Glasa mladih, pa nam skoraj zmanjkalo snovi za redno rubriko Na kratko. No brez skrbi, nekaj smo jih le zbrali. Pa preberite:

— iz OK ZSMS Hrastnik so nam sporočili, da se je končal 11. pohod po poteh Slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ-a. Letos se je tega pohoda udeležila študentka in član predsedstva OK ZSMS Hrastnik tov. Čeprlin Helena. Upamo, da je pohod ni utrudil in da se nam bo kaj oglašila s svojim prispevkom.

— Po vseh časopisih in revijah, pa naj tudi v našem glasilu sporočimo vsem mladim, da si bodo morali od sedaj naprej kupovati kavbojke doma ala Bosnatex, Jugo tex, Vartex... Saj pri 150 tisočakah (starih) le ne bomo mogli več kupovati čez mejo. Sicer pa vam zaupam, da so tudi kavbojke naše proizvodnje že iz dobrega materiala. No, šminkarje verjetno ta odlok ne bo hudo prizadel, saj poznajo vse muhe »švercarije«. (op. p.)

— V dneh od 17. 7. do 26. 7. 81 se je v Angliji v mestu Bala vršilo svetovno prvenstvo v kajaku — kanu na divjih vodah. Edini predstavnik iz našega Brodarskega društva, ki se je skupaj s drugimi kajakaši in kanuisti iz vse Jugoslavije udeležil SP v Bali je bil tov. Kauzer Peter. Tov. Kauzer je zasedel za večino skromno 36. mesto, vendar pa smo mnenja, da je že samo sodelovanje na svetovnem prvenstvu zanj velik uspeh. Torej, čestitamo.

Toliko v tem mesecu.

Anita

Dopisujte

v Glas mladih

IZGUBLJENE SANJE

Tiho lega glasba na valove,
z njo se na gladino spušča nek spomin...
Neka misel z ladjo v dalje plove,
srce je neko polno bolečin...

Nekje v daljavi tamburice igrajo —
kot jokale bi za njim, ki ga ne bo...
Zvoki se razlivajo, ujeti vetru se ne dajo —
pred njim bežijo v temo...

Sanje... davno so se že zgubile,
na krilih mehkih jih je veter nesel proč...
Odplule so in se niso več vrnile,
le tamburice jim v spomin igrajo vsako noč...

Ribiči spet bodo vrgli mreže v morje,
galebi bodo znova v jutro poleteli —
le čudno prazno bo obzorje
in borovci bodo žalostno šumeli

o njem, ki vrnila niso ga neurja
in mu je morje večni dom postalo,
o njem, ki mu po domačiji gospodari kraška burja
— in o srcu, ki ga bo zaman čakalo...

Danijela Tovornik

Mali oglasi iz brigadirskega življenja

— Poceni, skoraj zastoj prodam kramp, uporabljen en mesec na delovni akciji Posočje 81. Interesenti javite se na šifro »Odporen proti dežju in blatu.«

— Pogreša se »šafila« za odstranjevanje odpadnega materiala. Najdijatelj naj jo vrne proti nagradi

pod šifro »Pomagaj si sam, če si jo ukradel.«

— Prosim, da mi pomagata posikati drevo, ki je stalo takoj ob cesti. Vse udeležence iskalne akcije obveščam, da bo zbirališče po večerji ob cesti. Spoznavni znak drevesa je bilo veliko srce s kraticami B — R.

V Hrastniku bo zrasedel dom učencev v gospodarstvu

Zaradi vse večjih potreb po strokovnih kadrih, pri tem so mišljeni visoko kvalificirani in kvalificirani delavci v gospodarstvu, ter prenosom težišča pridobivanja premoaga proti Hrastniku in Dolu, smo pričeli že v letu 1979 s pripravami za gradnjo dijaškega doma v Hrastniku.

V celotna prizadevanja za izgradnjo dijaškega doma v Hrastniku se je poleg družbeno političnih organizacij aktivno vključil tudi Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik, ki je za izvršitev te naloge imenoval 7-članski gradbeni odbor za gradnjo dijaškega doma v Hrastniku.

S srednjeročnim programom razvoja občine Hrastnik za obdobje 1981—1985 so opredeljena med ostalimi tudi sredstva za komunalno opremo zemljišča, kar je pogoj za pridobitev sredstev za gradnjo dijaškega doma od Republiške izobraževalne skupnosti iz združenih sredstev za gradnjo študentskih in dijaških domov. V ta namen naj bi Skupščina občine Hrastnik zagotovila iz lastnih sredstev, to je predvsem iz sredstev za negospodarske investicije, komunalno opremljeno stavbno zemljišče, sredstva za zgradbo kot tako pa bi prispevala Republiška izobraževalna skupnost.

Predvideno zemljišče za izgradnjo dijaškega doma je pod Novim Logom, to je med Zadnjimi Lazami in stanovanjskim objektom A nad stadionom.

Tudi priprave za izdelavo tehnične dokumentacije so se že pričele, katerih nosilec je GIP Beton Zagorje, PE v Hrastniku. Kot vse kaže, bo potrebna investicijsko tehnična dokumentacija pripravljena do sredine meseca septembra 1981, sam pričetek gradnje pa je predviden spomladi leta 1982.

Po dosedanjih izračunih znaša predračunska vrednost 67 milijonov din, brez komunalno opremljenega zemljišča. Predvidena kapaciteta doma je 240 ležišč. Poleg bivalnih prostorov so v domu predvideni še prostori za dnevno bivanje, knjižnica, mladinska soba, prostori za športno dejavnost, ambulanta s sobami za bolnike, pralnica itd. Tako bo znašala skupna površina okrog 3.400 m².

V kolikor bo izvajalec del pravočasno pričel z izgradnjo tega doma in če ne bo prišlo do posebnih motenj na tržišču in med samim delom, bo dijaški dom zgrajen v roku enega leta.

GRADBENI ODBOR ZA IZGRADNJO DIJAŠKEGA DOMA

Poslovanje industrijske prodajalne

Po večletnem prizadevanju, smo v letu 1981 le odprli težko pričakovano industrijsko prodajalno s steklenimi izdelki. Velikokrat smo poudarjali, kako je nujno, da imamo takšno prodajalno, da bi steklene izdelke druge pa tudi tretje vrste prodajali, ne pa razbijali v črepinje.

Po šestmesečnem poslovanju prodajalne pa so se pokazale tudi nekatere pomanjkljivosti. Prva pomanjkljivost je ta, da prodajalna nima ustreznih skladišč, kar bi pa morala imeti. Drugič pa je sama prodajalna veliko premajhna, da bi lahko kupcu ponudili čim večjo izbiro raznovrstnih izdelkov. Če pa k temu dodamo še to, da je prodajalna na zelo neugodnem položaju in da jo kupci težko najdejo, vidimo, da bi morali za sam objekt bolje poskrbeti.

Ne glede na našete pomanjkljivosti pa lahko ugotovimo, da je prodajalna upravičena, kar se kaže v njenem poslovanju in po obisku kupcev. Do konca junija 1981 je prodajalna obiskalo že 1510 kupcev, ki so ustvarili za 624.308,30

din prometa. Vrednost prodanih izdelkov za TOZD 1 je 270.492,20 din, za TOZD 2 pa za 353.816,10 din. V prodajalni izdajamo tudi na naročilnice, vendar se vsa evidenca vodi v komercialnem sektorju. Iz navedenih rezultatov lahko sklepamo, da je za steklene izdelke kar precejšen interes, vendar bi ne glede na rezultate morali poskrbeti, da se pomanjkljivosti odpravijo, s tem pa bi promet še bolj uspeval. Še se bo treba angažirati, da se ne bi proizvodni druge in tretje vrste razbijali, temveč jih usmerjati v prodajalno, kjer jih bomo lahko koristno prodali. Prav tako pa to velja tudi za izdelke, ki so že več let v skladišču, a ne gredo v prodajo. Navsezadnje pa bi še kakšna reklama na RTV prišla prav v korist prodajalni, pa tudi vsem nam, saj se je po prvi reklami, ki smo jo dali na RTV, obisk v prodajalni močno povečal.

Ob zaključku lahko ugotovimo, da se je industrijska prodajalna živo vključila in prinesla svoj prispevek Steklarni Hrastnik.

Milena Vretič